

MEMORIE VAN TOELICHTING

Decreet betreffende het onderwijs XXVII

I. ALGEMENE INLEIDING

1.1. Inleiding

Er zijn met dit decreet betreffende het onderwijs XXVII een drietal doelstellingen.

1. Een aanvulling en verbetering van een aantal bestaande decreten.

Bij hervormingen die zich als gevolg van het legaliteitsbeginsel altijd in een decretale context afspelen, is het niet altijd mogelijk alle consequenties dadelijk in te schatten. Ook de toepassing in de praktijk brengt mee dat een aantal decretale bepalingen nog moeten verfijnd worden. Er dienen zich nieuwe situaties aan, waardoor het nodig is dat de bestaande regelgeving via verbeteringen, het steeds weer evoluerend onderwijsveld volgt. De betrokken doelgroepen (scholen, instellingen, centra en personeel) vragen dan ook dat de overheid omwille van de duidelijkheid en de rechtszekerheid zo snel mogelijk de nieuwe decretale bepalingen verder afwerkt of aanpast.

Het decreet betreffende het onderwijs XXVIII bevat dan ook een aantal thema's met een aantal technische correcties en verduidelijkingen van bestaande thema- en niveaudecreten.

2. Een reeks maatregelen tot vereenvoudiging in zijn meest ruime zin.

Het gaat hier om vereenvoudigingen in de ruime zin van het woord : verminderingen van administratie, verbetering van juridische teksten, ruimere autonomie voor scholen, centra en instellingen.

Ditmaal gaat het bijna uitsluitend om juridisch technische vereenvoudigingen of in overeenstemming brengen van onderwijsregelgeving met andere regelgeving.

3. Er zijn ook een reeks maatregelen die opgenomen zijn als gevolg van de Beleidsnota Onderwijs 2014-2019, conceptnota's die beslist zijn op de Vlaamse Regering en de Beleidsbrief 2016-2017.

1.2. Adviezen VLOR, SERV, SYNTRA

1.3. Advies Raad van State

II. VOORNAAMSTE BEPALINGEN

BASISONDERWIJS

Gevalideerde toetsen

Om te garanderen dat alle scholen gebruik maken van toetsen in het kader van hun kwaliteitszorg wordt in de regelgeving ingeschreven, dat elke school gewoon lager onderwijs op het eind van het basisonderwijs alle leerlingen laat deelnemen aan gevalideerde toetsen. In het schooljaar 2017-2018 moeten op die manier twee leergebieden getoetst worden, vanaf het schooljaar 2018-2019 drie leergebieden. De resultaten zijn gericht op het verkrijgen van informatie op schoolniveau over de mate waarin de leerlingen de eindtermen behalen.

Vreemde Talen

Het is de bedoeling om in het basisonderwijs de mogelijkheid van het onderwijs in vreemde talen te versterken. Deze maatregel is tweeledig:

- het stimuleren van taalinitiatie vanaf het eerste jaar lager onderwijs;
- het creëren van de mogelijkheid om, voor leerlingen die reeds een goede basis van de onderwijstaal verworven hebben, vanaf het derde jaar lager onderwijs Frans, Engels of Duits aan te bieden.

Aanwezigheid in het kleuteronderwijs

Het is de bedoeling om het aantal halve dagen dat kleuters aanwezig moeten zijn om rechtstreeks toegelaten te worden tot het gewoon lager onderwijs te verhogen. De maatregel zal in werking treden vanaf het schooljaar 2018-2019. Vanaf dat schooljaar moeten kleuters het voorgaande schooljaar (dus 2017-2018) ingeschreven zijn geweest en ten minste 250 halve dagen aanwezig geweest zijn om recht te hebben op toelating tot het gewoon lager onderwijs.

Getuigschrift basisonderwijs

Er wordt een aanpassing voorgesteld van de regelgeving inzake het getuigschrift basisonderwijs. Het is voortaan de bedoeling dat elke leerling een getuigschrift krijgt. Hetzij een getuigschrift dat zoals voorheen aangeeft dat een leerling in voldoende mate de doelen uit het leerplan bereikt hebben en dat dan toegang geeft tot het eerste leerjaar A. Hetzij een getuigschrift dat – indien de leerling de genoemde doelen niet in voldoende mate bereikt heeft – aangeeft welke doelen wel bereikt zijn en toegang geeft tot het eerste leerjaar B.

BASIS- EN SECUNDAIR ONDERWIJS

Keuze cursus levensbeschouwing

De organisatie van de cursussen levensbeschouwing vergt van de directies (officieel onderwijs) elk schooljaar opnieuw een belangrijke inspanning inzake organisatie. Belangrijk knelpunt in de organisatie, vormt de mogelijkheid voor de ouders om bij het begin van elk schooljaar de gemaakte keuze te wijzigen. Nu is daar tijd voor tot de achtste kalenderdag na de eerste schooldag.

Het is dan ook de bedoeling te voorzien in een wijziging van de periode waarbinnen ouders een nieuwe keuze kunnen maken, nl. eind juni. De nieuwe regeling geldt vanaf het schooljaar 2017-2018. Met andere woorden, ouders die voor het schooljaar 2017-2018 een nieuwe keuze willen maken, moeten dat voor 30 juni 2017 doen.

Beroepscommissie

Er worden twee veeleer technische bijsturingen rond de samenstelling en werking van de beroepscommissie opgenomen.

1° De samenstelling, door het schoolbestuur, van een beroepscommissie kan per dossier verschillen maar kan binnen het betrokken dossier niet wijzigen. Nochtans kunnen er zich situaties voordoen waarbij een commissielid door ziekte, overmacht of onverenigbaarheid niet (meer) effectief kan zetelen. Vandaar wordt in bepaalde gevallen de aanduiding van plaatsvervangende commissieleden toegelaten.

2° Een beroepscommissie hoort de ouders en in het secundair onderwijs de leerling. Deze regel is voor de beroepscommissie een verplichting, voor de betrokken personen een recht. Het vinden van een hoormoment dat alle partijen past, is niet altijd evident. Op voorwaarde dat het schoolreglement duidelijk vermeldt binnen welke periode beroepscommissies normaliter kunnen zetelen en zodoende ouders vooraf weten wanneer ze hun hoorrecht kunnen uitoefenen, is een afwijking op het geplande moment alleen gerechtvaardigd bij gewettigde afwezigheid of overmacht van de ouders of in het secundair onderwijs van de leerlingen.

SECUNDAIR ONDERWIJS

Een drietal technische thema's hebben te maken met minder mogelijkheden inzake programmatie, overheveling, splitsing van scholen.

- De fusie van scholen onmiddellijk gevolgd door afsplitsing wordt in de toekomst nog enkel toegestaan indien het scholen betreft die vrijwillig fuseren en niet hiertoe gedwongen worden omdat ze de rationalisatienorm niet bereiken. Dit betekent dat het gaat om scholen die elk de toepasbare rationalisatienorm bereiken en dat het kadert in een herstructurering die niet resulteert in een groter aantal scholen.

- De programmatie van een niet vrij programmeerbaar structuuronderdeel is toegelaten als in de school of in een andere school van de scholengemeenschap tegelijkertijd een ander structuuronderdeel wordt opgeheven. Dat ander structuuronderdeel kan noch een vrij programmeerbaar structuuronderdeel noch het onthaaljaar voor anderstalige nieuwkomers zijn. Dit betekent dat de inruil over de jaren heen bevestigd wordt en niet meer kan teniet gedaan worden door een nieuwe latere vrije programmatie.

-De volledige eerste graad of een volledig studiegebied kan door de Vlaamse Gemeenschap gefinancierd of gesubsidieerd blijven indien het in één keer wordt overgeheveld naar een andere school van hetzelfde schoolbestuur die gelegen is in dezelfde gemeente of naar een andere school die behoort tot dezelfde scholengemeenschap. De school waarnaar wordt overgeheveld mag geen school zijn die moet fuseren of afbouwen ingevolge het niet bereiken van de toepasbare rationalisatienorm.

Minimumpakketten en inschrijven van leerlingen

Er is een maatregel dat vanaf het schooljaar 2016-2017 een schoolbestuur op erewoord moet verklaren geen leerlingen te weigeren omwille van capaciteit of volzetverklaring in een structuuronderdeel dat behoort tot een graad of onderwijsvorm waarvoor een minimumpakket is toegekend. Het is een forfaitair pakket dat waarborgt dat de school de leerplannen volledig kan realiseren. De desbetreffende maatregel is ingegeven door de overweging dat én het toekennen van een minimumpakket én het recht voor een school om leerlingen te weigeren, contradictorisch zijn. Deze maatregel wordt decretaal verankerd, waarbij de verklaring op erewoord wordt opgeheven.

Persoonsvolgende financiering en 21-jarigen

Ten gevolge van de invoeging van het systeem van de persoonsvolgende financiering voor meerderjarigen moet de onderwijsregelgeving aangepast worden.

Er wordt nu voorzien dat naast de mogelijkheid om te verlengen conform het aantal verlengingsaanvragen, waarbij voorrang dient gegeven te worden aan de leerlingen met een eerste verlenging boven de leerlingen met een tweede verlenging en zo verder, bijkomend er een mogelijkheid is om voorrang te geven aan de leerlingen met een context die meer ondersteuning noodzaakt.

Daarnaast is ook toegevoegd dat leerlingen waarvoor de gewenste ondersteuning in het kader van persoonsvolgende financiering voor meerderjarigen van het Vlaams Agentschap voor Personen met een handicap opgestart wordt, niet in aanmerking komen voor een verlenging. Indien de gewenste ondersteuning in het kader van persoonsvolgende financiering voor meerderjarigen wordt opgestart, nadat de verlenging in onderwijs reeds was toegestaan kan de leerling, indien de betrokken personen dit wensen, wel nog zijn schooljaar afwerken en ingeschreven blijven in de school.

DEELTIJDS SECUNDAIR ONDERWIJS

Toegang tot brugprojecten

Het decreet leren en werken voorziet een totaaltraject voor jongeren binnen het deeltijds beroepssecundair onderwijs, waarbij er afhankelijk van de noden van jongeren kan worden ingestapt in een persoonlijk ontwikkelingstraject, voortraject, brugproject of arbeidsdeelname. Het stelsel voor leren en werken is toegankelijk voor jongeren tussen 15 en 25 jaar, maar wanneer een meerderjarige bij inschrijving niet in de fase arbeidsdeelname kan worden ingeschaald, dient de inschrijving te worden stopgezet. Een inschakeling in een voorafgaand ondersteuningstraject is dus niet mogelijk. Door een grotere instroom van meerderjarige leerlingen vallen zo heel wat leerlingen buiten de focus van de begeleidingstrajecten en missen zo een kans op een duurzame inschakeling in het normaal economisch circuit. De inschaling in een brugproject wordt nu breder voor niet meer leerplichtige jongeren.

Flexibele leertrajecten

Naar analogie met wat reeds bestaat in het voltijds gewoon secundair onderwijs, wordt binnen het stelsel leren en werken de mogelijkheid voorzien voor om onder bepaalde voorwaarden flexibele leertrajecten in te richten voor jongeren die geconfronteerd worden met hoogbegaafdheid, tijdelijke leermoeilijkheden of tijdelijke leerachterstanden.

Uitbreiding van tijdelijke projecten

De bestaande regelgeving stelt dat scholen die deelnemen aan tijdelijke projecten er de mogelijkheid is om af te wijken van bepaalde wettelijke en decretale bepalingen. Het besluit van de Vlaamse Regering op een tijdelijk project, waarin onder meer deze afwijkingen worden geduid, dient steeds te worden bekrachtigd bij decreet door het Vlaams Parlement.

Met het decreet betreffende het onderwijs XXVII wordt voorgesteld dat voor een loutere uitbreiding van het aantal deelnemers aan een proefproject geen bekrachtiging bij decreet noodzakelijk is, op strikte voorwaarde dat er geen nieuwe inhoudelijke afwijkingen zijn van wettelijke en decretale bepalingen.

DUAAL LEREN

Het tijdelijk project "schoolbank op de werkplek" (duaal leren) werd bij besluit van de Vlaamse Regering goedgekeurd op 22 april 2016 en vervolgens bekrachtigd door het Vlaams Parlement op 10 juni 2016. Aan dit besluit worden decretaal de volgende concrete zaken aangepast:

De vereiste dat de klassenraad van het laatst gevolgde structuuronderdeel een advies over arbeidsrijpheid moet geven aan de kandidaat-leerling duaal leren blijkt in de praktijk niet altijd haalbaar. Daarom wordt geëxpliciteerd dat de trajectbegeleider een alternatieve werkwijze kan bepalen indien het beroep doen op die klassenraad om aan de jongere een advies te geven, niet mogelijk is.

Het forfaitair pakket van 12 uren-leraar of lesuren dat, als stimulans, wordt toegekend aan de projectscholen voor het schooljaar 2016-2017 wordt ook toegekend voor het schooljaar 2017-2018 als de opstart dan pas plaats vindt.

De leerlingen in de BUSO-projectopleiding "groen- en tuinbeheer" worden samengeteld met de leerlingen van de niet-duale opleiding tuinbouwarbeider voor vaststelling van de vigerende norm van teeltleider.

De voorzitter van het Vlaams Partnerschap wordt toegevoegd aan het expertenpanel.

HOGER ONDERWIJS

Vijfjaarlijkse evaluatie EVC en EVK

Binnen de associaties en instellingen en binnen het Agentschap voor Hoger Onderwijs, Volwassenenonderwijs, Kwalificaties en Studietoelagen (AHOVOKS) zijn er heel wat evaluatielijnen die de procedures en kwaliteit van het EVC- en EVK gebeuren in ogenschouw nemen.

De conclusie is dan ook dat een extra opvolging door de overheid via de vijfjaarlijkse evaluatie niet langer nodig is.

Accreditatietermijn Opleidingen Verpleegkunde

De vernieuwde opleiding Verpleegkunde start in het academiejaar 2016-2017. De eerste cohorte van reguliere studenten die het vernieuwde curriculum volledig zal afgerond hebben, zal afstuderen in juni 2020. Om de kwaliteit van de vernieuwde opleiding goed te kunnen beoordelen zouden ten minste twee cohorten moeten afgestudeerd zijn. In dit geval is dat juni 2021.

Er wordt dan ook voorgesteld om de geldigheidsduur van de accreditatie van de opleidingen van bachelor in de verpleegkunde ambtshalve te verlengen tot het eind van het academiejaar 2021-2022. Op die manier kunnen er bij de externe kwaliteitsbeoordeling twee cohorten afgestudeerden meegenomen worden. De visitaties van de opleidingen kunnen dan plaatsvinden in de loop van het academiejaar 2021-2022.

Investeringsmiddelen hoger onderwijs

Met het decreet van 20 december 2013 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2014 werd het systeem van investeringsmachtigingen voor de hogescholen aangepast. Bij de uitwerking van het nieuwe systeem werd rekening gehouden met de integratie van de academische hogeschoolopleidingen in de universiteiten: over een periode van 10 jaar – van het begrotingsjaar 2015 tot en met het begrotingsjaar 2024 – verminderen de investeringsmachtigingen van de hogescholen dit is een vermindering over een periode van 10 jaar met jaarlijks met 10%. In dezelfde periode wordt eenzelfde bedrag aan investeringsmachtigingen gelijkmatig (jaarlijks met 10%) toegevoegd aan de universiteiten. De regelgeving legt nominatief vast hoeveel investeringsmiddelen vanaf begrotingsjaar 2015 overgaan van de hogescholen naar de universiteiten.

Tevens werd het verdelingsmechanisme van de investeringsmachtigingen voor de hogescholen aangepast. Daarbij werden voor het begrotingsjaar 2014 de bedragen van de investeringsmachtigingen voor de hogescholen nominatief in de regelgeving vastgelegd. Verder wordt voor de periode 2015-2024 de bedragen vastgesteld en het volgende verdelingsmechanisme decretaal ingeschreven:

- De globale daling van de beschikbare investeringsmachtigingen voor de hogescholen;
- De investeringsmiddelen van 2014 worden in de periode 2015-2024 per hogeschool gelijkmatig verminderd met 10% per jaar;
- Tegelijk met deze afbouw wordt een nieuw systeem van verdeling van investeringsmiddelen in de hogescholen ingevoerd dat gelijkmatig aangroeit met 10% per jaar op basis van gewogen opgenomen studiepunten.

Jaarrekening

Net zoals bij de begrotingen maken de regeringscommissarissen een gedegene analyse van de jaarrekeningen van de hogescholen en universiteiten. Deze analyse en het daaruit volgend advies gelden als een attestering voor de conformiteit van de jaarrekening aan de wettelijke verplichtingen. Daarenboven gaan de commissarissen na of het financieel evenwicht van de instelling niet in het gedrang wordt gebracht. Bij een positief advies behoeft de jaarrekening dan ook geen verdere goedkeuring meer van de Vlaamse Regering. Op deze manier wordt de administratieve procedure voor de behandelingen van jaarrekeningen ingekort en vereenvoudigd.

Ambtshalve pensioen

Op dit moment bepaalt de Codex Hoger Onderwijs dat een aanstelling en een benoeming van een personeelslid van rechtswege en zonder vooropzeg eindigt op het moment dat het personeelslid de leeftijdsgrens bereikt heeft of, als het bestuur hiermee instemt, op het einde van het academiejaar waarin het personeelslid de leeftijd van 65 jaar bereikt heeft. Het verder werken tot het einde van het academiejaar is op dit moment een gunst, terwijl het vanuit het oogpunt van de organisatie van het onderwijs en de werking van de instelling beter is dat een personeelslid zijn of haar opdracht tot het einde van het academiejaar verder zet. Met deze aanpassingen wordt het werken tot het einde van het academiejaar waarin men de wettelijke pensioenleeftijd bereikt heeft een recht, wanneer het personeelslid hierom vraagt.

RECHTSPPOSITIE ONDERWIJSPERSONEEL en ONDERWIJSINSPECTIE

Verlof verminderde prestaties vanaf 55 jaar

Het personeelslid met een verlof verminderde prestaties vanaf de leeftijd van 55 jaar heeft éénmalig het recht om zijn verlof te beëindigen en zijn betrekking opnieuw op te nemen of opnieuw volledig uit te oefenen vanaf 1 september. Het personeelslid moet in dat geval zijn voornemen meedelen aan het schoolbestuur vóór 1 mei. Hij heeft dan nog één keer de mogelijkheid om gebruik te maken van een verlof voor verminderde prestaties vanaf de leeftijd van 55 jaar.

Afschaffing verloven

Met de invoering van het zorgkrediet voor de personeelsleden van het onderwijs, de centra voor leerlingenbegeleiding en de onderwijsinspectie werd de regelgeving met betrekking tot de verlofstelsels in het onderwijs grondig herschreven. De terbeschikkingstelling wegens persoonlijke aangelegenheden, de verschillende types afwezigheid voor verminderde prestaties en de afwezigheid van lange duur gewettigd door familiale redenen worden samengevoegd tot één verlofstelsel, nl. de afwezigheid voor verminderde prestaties. Vanaf 1 september 2017 is er geen sprake meer van de terbeschikkingstelling wegens persoonlijke aangelegenheden. (verlof zonder wedde)

CENTRA VOOR LEERLINGENBEGELEIDING

Het schooljaar 2016-2017 is het laatste jaar van de vastgelegde omkaderingsperiode voor de centra voor leerlingenbegeleiding. In principe start er een nieuwe periode vanaf schooljaar 2017-2018. Er zijn evenwel plannen voor een aangepaste leerlingenbegeleiding en omkadering vanaf het schooljaar 2018-2019. Het is dan ook logisch om de lopende omkaderingsperiode met 1 jaar te verlengen.

STUDIEFINANCIERING

Er worden een aantal aanpassingen doorgevoerd in het decreet studiefinanciering, die noodzakelijk zijn om de afstemming met andere wetgeving te behouden.

-Er worden een tweetal definities aangepast, die van belang zijn bij de toekenning van het recht op studiefinanciering : de definitie van "gehuwd" en de definitie van "wettig verblijf" wordt aangepast.

-Verder wordt het recht op studiefinanciering voor erkende vluchtelingen gegarandeerd, door te bepalen dat wie op 31 december van het betrokken schooljaar de status van erkend vluchteling heeft, – net zoals voorheen – in aanmerking komt voor studiefinanciering.

-Er wordt ook verduidelijkt voor een kind dat behoort tot een leefeenheid “ten laste van een andere natuurlijke persoon”, er ook bedoeld wordt een kind dat ten gevolge van een gerechtelijke uitspraak geplaatst werd bij een andere natuurlijke persoon (bv. een oom of tante).

III. ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING

HOOFDSTUK 2. BASISONDERWIJS

Artikel II.1

Het begrip individueel aangepast curriculum (IAC) was sinds de introductie ervan met het decreet van 2014 betreffende maatregelen voor leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften (M-decreet) niet gedefinieerd. Dit leidt tot discussies over wat een IAC nu wel en niet is. Daarom wordt nu een definitie ingevoegd.

Artikel II.2

Het is de bedoeling om het aantal halve dagen dat kleuters aanwezig moeten zijn om rechtstreeks toegelaten te worden tot het gewoon lager onderwijs te verhogen. De maatregel zal in werking treden vanaf het schooljaar 2018-2019. Vanaf dat schooljaar moeten kleuters het voorgaande schooljaar (dus 2017-2018) ingeschreven zijn geweest in een door de Vlaamse Gemeenschap erkende Nederlandstalige school voor kleuteronderwijs en ten minste 250 halve dagen aanwezig geweest zijn om recht te hebben op toelating tot het gewoon lager onderwijs.

De bepaling dat de klassenraad van het lager onderwijs beslist voor zesjarigen die niet voldoende aanwezig waren, blijft behouden.

De maatregel inzake 250 halve dagen in het kader van kleuterparticipatie moet scholen en ouders aanzetten om de aanwezigheid van kleuters in het kleuteronderwijs nog te verhogen. (Beleidsbrief 2016-2017, punt 1.1.1)

Artikel II.3

De organisatie van de cursussen levensbeschouwing vergt van de directies (officieel onderwijs) elk schooljaar opnieuw een zware inspanning. Directies stellen zelfs dat dat vaak ingewikkelder en moeilijker is dan het roosteren van de andere leergebieden/vakken. Enerzijds zijn er de verschillende formulieren die met de organisatie van levensbeschouwing te maken hebben. Anderzijds hebben directeurs, omwille van de aard van het vak, veel minder impact op het wie, wat en hoe. Belangrijk knelpunt in de organisatie, vormt de mogelijkheid voor de ouders om bij het begin van elk schooljaar de gemaakte keuze te wijzigen. Nu is daar tijd voor tot de achtste kalenderdag na de eerste schooldag (september).

(Vlaams Parlement, 2015-2016, Vraag om uitleg, 2595, 29 september 2016)

Het recht om de keuze te wijzigen is en blijft belangrijk, maar het is voor directies belangrijk die nieuwe keuze te kennen voor het einde van het lopende schooljaar. Op die manier kan de voorbereiding van de organisatie van het nieuwe schooljaar, ook voor de levensbeschouwelijke vakken veel vlotter verlopen.

De aanpassing van de regelgeving voorziet dus een wijziging van de periode waarbinnen ouders een nieuwe keuze kunnen maken. (juni). De nieuwe regeling geldt vanaf het schooljaar 2017-2018. Met andere woorden, ouders die voor het schooljaar 2017-2018 een nieuwe keuze willen maken, moeten dat voor 30 juni 2017 doen.

Het artikel 29 van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997 en artikel 98 van de Codex Secundair Onderwijs moeten daaraan aangepast worden.

De terugwerkende kracht op 1 januari 2017 heeft te maken met de goede werking van het onderwijs en is in het belang van de ouders en de scholen. Die beschikken alzo over voldoende tijd om informatie te bekomen omtrent de nieuwe regeling die geldt vanaf 1 september 2017, maar al zijn gevolgen heeft in de inschrijvingsperiode mei-juni 2017.

Artikel II.4, II.5, II.6

In het kader van een vernieuwde rechtspositie van leerlingen zijn vanaf het schooljaar 2014-2015 de bevoegdheid, de werking en de samenstelling van beroepscommissies met

betrekking tot door ouders omstreden evaluatiebetwistingen en definitieve uitsluitingen ingrijpend hervormd. Hoewel het de bedoeling is om het desbetreffend decreet van 4 april 2014, nadat de uitvoering enkele jaren op kruissnelheid zal zijn, te evalueren, blijkt uit de praktijk dat twee veeleer technische bijsturingen nu reeds opportuun zijn. In concreto gaat het om het volgende.

1° De samenstelling, door het schoolbestuur, van een beroepscommissie kan per dossier verschillen maar kan binnen het betrokken dossier niet wijzigen. Het zonder meer wijzigen van de commissieleden remt een ordentelijke en objectieve rechtsgang. Nochtans kunnen er zich situaties voordoen waarbij een commissielid door ziekte, overmacht of onverenigbaarheid niet (meer) effectief kan zetelen. Anderzijds gaat het niet op om zittingen en beslissingen van de beroepscommissies om dergelijke redenen uit te stellen. Vandaar wordt in bepaalde gevallen de aanduiding van plaatsvervangende commissieleden toegelaten.

2° Een beroepscommissie hoort de ouders en (in het secundair onderwijs) de leerling. Deze regel is voor de beroepscommissie een verplichting, voor de betrokken personen een recht. Het vinden van een hoormoment dat alle partijen past, is niet altijd evident (zeker niet in vakantieperiodes). Ook hier gaat het echter niet op om zittingen en beslissingen van beroepscommissies om allerlei redenen te verdagen. Op voorwaarde dat het schoolreglement duidelijk vermeldt binnen welke periode(s) beroepscommissies normaliter kunnen zetelen en zodoende ouders vooraf weten wanneer ze hun hoorrecht kunnen uitoefenen, is een afwijking op het geplande moment alleen gerechtvaardigd bij gewettigde afwezigheid of overmacht van de ouders (in het secundair onderwijs van de leerling).

Artikel II.7

Momenteel wordt niet bepaald hoe lang het proces van afweging van de redelijkheid van aanpassingen kan duren als een leerling met een verslag voor toegang tot buitengewoon onderwijs zich inschrijft in een school voor gewoon onderwijs. In de praktijk wordt echter vastgesteld dat er zowel bij scholen als bij ouders nood is aan een duidelijkere bepaling van die termijn.

Het overleg over de redelijkheid van aanpassingen wordt – ook bij inschrijvingen voor het daaropvolgende schooljaar – binnen redelijke termijn na de inschrijving georganiseerd. De beslissing over het volgen van een gemeenschappelijk of individueel aangepast curriculum en de redelijkheid van de aanpassingen, volgt uit dat overleg. Deze beslissing kan dus genomen worden voor de start van de lesbijwoning. De beslissing wordt in ieder geval uiterlijk 60 kalenderdagen na de start van de lesbijwoning genomen.

Er is dan ook een verduidelijking opgesteld voor ouders en scholen dat het overleg meteen moet worden opgestart na inschrijving, en binnen redelijke termijn moet leiden tot een beslissing over de proportionaliteit van de aanpassingen.

Artikel II.8

In de huidige regelgeving (decreet basisonderwijs van 25 februari 1997, artikel 43) is het leergebied Frans verplicht in het vijfde en zesde jaar van het gewoon lager onderwijs. In de Brusselse scholen kan Frans vanaf het eerste jaar gewoon lager onderwijs aangeboden worden. In de scholen buiten Brussel kan Frans aangeboden worden vanaf het derde jaar gewoon lager onderwijs, op voorwaarde dat de leerlingen de onderwijstaal, het Nederlands, voldoende beheersen. Daarnaast behoren taalinitiaties in het Frans, Engels en Duits facultatief tot het onderwijsaanbod van het gewoon basisonderwijs. Er moet momenteel steeds gestart worden met taalinitiatie Frans.

Het is nu de bedoeling om in het basisonderwijs de mogelijkheid van het onderwijs in vreemde talen verder te versterken. De maatregel is tweeledig:

- het stimuleren van taalinitiatie vanaf het eerste jaar lager onderwijs;

- het creëren van de mogelijkheid om, voor leerlingen die reeds een goede basis van het Nederlands verworven hebben, vanaf het derde jaar lager onderwijs Engels of Duits (naast de reeds bestaande mogelijkheid voor Frans) aan te bieden.

(Beleidsnota Onderwijs, 2014-2019; Beleidsbrief Onderwijs 2016-2017, punt 1.7)

Het stimuleren van taalinitiatie vanaf het eerste jaar lager onderwijs vergt geen decretale aanpassingen, aangezien taalinitiatie Frans, Engels, Duits nu reeds mogelijk is vanaf het eerste jaar kleuteronderwijs. Het stimuleren kan gebeuren via de gebruikelijke kanalen naar scholen zoals Schooldirect, Klasse, Klascement, door medewerking van de pedagogische begeleidingsdiensten, ...

Het mogen aanbieden van taallessen Frans vanaf het derde jaar lager onderwijs vergt evenmin decretale wijziging en is nu reeds mogelijk.

De bestaande regeling met betrekking tot het Frans in Brussel blijft behouden.

Het mogen aanbieden van Engels en Duits vanaf het derde jaar lager onderwijs vergt een decretale aanpassing aan artikel 43, §1, van het decreet basisonderwijs.

Het artikel 43 is niet van toepassing op de Franstalige scholen in de rand- en taalgrensgemeenten die deel uitmaken van het Nederlandse taalgebied, aangezien het vreemdetalenonderwijs in deze scholen geregeld wordt door de taalwetgeving van 1963 en de Vlaamse overheid hiervoor niet bevoegd is.

Het artikel 43 is dus enkel van toepassing op Nederlandstalige scholen. Vanuit die optiek kan de term 'onderwijstaal', die elders in het decreet basisonderwijs gebruikt wordt (en die in een beperkt aantal scholen niet het Nederlands maar het Frans is) hier vervangen worden door het Nederlands.

Artikel II.9, II.10

Scholen zijn de eerste verantwoordelijke voor hun (interne) kwaliteitszorg. Om scholen hierin te ondersteunen wil de overheid een toetstoolkit ter beschikking stellen met een set van gevalideerde proeven. Zie bijvoorbeeld de toolkit die aangeboden is in functie van de taalscreening bij de overgang kleuter-lager en lager-secundair onderwijs. Deze toetstoolkit zal (gevalideerde) proeven bevatten die veel scholen ook vandaag reeds bij hun leerlingen afnemen (OVSG-toetsen, interdioscesane proeven, paralleltoetsen, ..). De toetstoolkit zal ook verschillende leergebieden bevatten.

Scholen kunnen uit deze toolkit kiezen in functie van hun eigen kwaliteitsbeleid. Indien scholen gebruik wensen te maken van andere toetsinstrumenten, dan kan dit, mits het om gevalideerde instrumenten gaat.

Om te garanderen dat alle scholen gebruik maken van gevalideerde toetsen in het kader van hun kwaliteitszorg wordt in de regelgeving ingeschreven dat elke school gewoon lager onderwijs op het eind van het basisonderwijs alle leerlingen laat deelnemen aan gevalideerde toetsen. In het schooljaar 2017-2018 moeten op die manier twee leergebieden getoetst worden, vanaf het schooljaar 2018-2019 drie leergebieden. De resultaten zijn gericht op het verkrijgen van informatie op schoolniveau over de mate waarin de leerlingen de eindtermen behalen. Het is dus niet de bedoeling dat de resultaten bepalen welke leerlingen het getuigschrift basisonderwijs behalen. Dit blijft de bevoegdheid van de klassenraad en is idealiter gesteund op een brede evaluatie van de leerling. Het resultaat van een gevalideerde toets kan wel één van de elementen zijn waar de klassenraad in zijn totale beoordeling rekening mee houdt. (Beleidsbrief Onderwijs, 2016-2017, punt 1.1.2).

Tijdens de schooldoorlichting zal de onderwijsinspectie het gebruik van gevalideerde toetsen in het kader van interne kwaliteitszorg meenemen.

Artikel II.11, II.12, II.13, II.14

Het decreet basisonderwijs bepaalt momenteel dat leerlingen die in voldoende mate de doelen uit het leerplan die het bereiken van de eindtermen beogen bereikt hebben een getuigschrift basisonderwijs kunnen krijgen. Het is steeds de klassenraad die hier autonoom over oordeelt.

Leerlingen die het getuigschrift basisonderwijs niet krijgen hebben nu recht op een schriftelijke motivering met inbegrip van bijzondere aandachtspunten voor de verdere schoolloopbaan en een verklaring met de vermelding van het aantal en het soort van gevolgde schooljaren lager onderwijs. Het meegeven van aandachtspunten is zeker zinvol maar honoreert minder hetgeen de leerlingen wél al verworven hebben. Deze verklaring wordt bijgevolg vervangen door een getuigschrift dat aangeeft welke doelen de leerling in het basisonderwijs heeft bereikt.

Er komen dus twee soorten getuigschriften in het basisonderwijs:

- Het getuigschrift basisonderwijs dat, net zoals nu het geval is, aangeeft dat de leerling in voldoende mate de doelen uit het leerplan die het bereiken van de eindtermen beogen, bereikt heeft;
- Voor leerlingen die het getuigschrift basisonderwijs niet krijgen, het getuigschrift dat aangeeft welke doelen de leerlingen bereikt hebben.

In het decreet basisonderwijs worden hieromtrent de principes ingeschreven. De concrete uitwerking zal gebeuren via aanpassing van het besluit van de Vlaamse Regering betreffende de toekenning van het getuigschrift basisonderwijs.

In de regelgeving basisonderwijs worden de twee soorten getuigschriften ingeschreven. De toelating tot 1A en tot 1B op basis van deze getuigschriften wordt later ingeschreven in de regelgeving secundair onderwijs (= toelatingsvoorwaarden secundair onderwijs). Het getuigschrift basisonderwijs zal toegang verlenen tot 1A, het getuigschrift van bereikte doelen tot 1B.

In de artikelen 55, 56 en 57bis blijft op enkele plaatsen bewust de term 'getuigschrift basisonderwijs' behouden, omdat daar enkel het getuigschrift zoals bedoeld in het nieuwe artikel 53, 1° bedoeld wordt (en niet het getuigschrift van bereikte doelen uit het nieuwe artikel 53, 2°).

Artikel II.15

Technische correctie. In de regelgeving werd voor het buitengewoon basisonderwijs inzake programmatie en rationalisatie van scholen buitengewoon onderwijs de correcte terminologie (verschil tussen oprichting en programmatie) ingevoerd, daardoor is de indeling van hoofdstuk VIII van het decreet basisonderwijs gewijzigd en zijn de betreffende artikelen aangepast en herschikt. Daarnaast werden de telmomenten in het gewoon en buitengewoon basisonderwijs geharmoniseerd.

Het invoeren van deze harmonisering heeft voor gevolg dat een school voor buitengewoon basisonderwijs die herstructureert per definitie één jaar op de eerste schooldag van oktober telt. In het oude systeem kon dit één of twee jaar zijn. Bij de aanpassing van de artikelen in het kader de harmonisering is het artikel 101 met betrekking tot het oprichten van "een type van vrije keuze" uit het oog verloren. Dit heeft voor gevolg dat een school bij het oprichten van een type van vrije keuze 2 jaar na elkaar moet voldoen aan de vastgelegde rationalisatienormen. Dit is in tegenspraak met de uitgangspunten van de vereenvoudiging om één keer te tellen bij een herstructurering. Bijgevolg wordt het artikel 101 aangepast conform het artikel 111.

Artikel II.16

De huidige driejarige GOK-cyclus in het buitengewoon basisonderwijs, waarbij aan scholen bijkomende omkaderingsmiddelen voor gelijke onderwijskansen worden toegekend, loopt tot en met het schooljaar 2016-2017. Bij ongewijzigd beleid start vanaf het schooljaar 2017-2018 een nieuwe driejarige periode. Ter informatie is het zo dat de GOK-middelen integraal deel uitmaken van het loonmodel en als zodanig structureel in de onderwijsbegroting zijn vervat.

Omdat het M-decreet een impact heeft op de leerlingenaantallen van de doelgroepen die voorwerp zijn van de GOK-maatregel (type 1, type basisaanbod, type 3) zouden scholen die nu aanvullende lestijden ontvangen bij hertelling in de problemen kunnen komen om de norm van 40% concentratiegraad te bereiken. Het is de bedoeling om dergelijk impact bovenop de andere effecten van het M-decreet voorlopig te vermijden. Daarom wordt voorgesteld de huidige GOK-cyclus met één schooljaar (2017-2018) te verlengen, met handhaving van de aan elke school toegekende middelen.

HOOFDSTUK 3. SECUNDAIR ONDERWIJS

Afdeling 1. Codex Secundair Onderwijs

Artikel III.1, 1°

Het begrip individueel aangepast curriculum (IAC) was sinds de introductie ervan met het decreet van 2014 betreffende maatregelen voor leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften (M-decreet) niet gedefinieerd. Dit leidt echter tot verwarring met de reeds eerder bestaande flexibele leertrajecten in het voltijds secundair onderwijs en tot discussies over wat een IAC nu wel en niet is. Daarom wordt nu een definitie ingevoegd.

Artikel III.1, 2°

Het begrip sociaal maatschappelijke trainingen wordt gebruikt in artikel 334/1, maar dit begrip is niet gedefinieerd. De definitie wordt nu ingevoegd.

Artikel III.2

Zie memorie van toelichting bij artikel II.3.

Artikel III.3

De Vlaamse Regering heeft bij besluit van 30 augustus 2016 de maatregel ingevoerd dat vanaf het schooljaar 2016-2017 een schoolbestuur op erewoord moet verklaren geen leerlingen te weigeren omwille van capaciteit of volzetverklaring in een structuuronderdeel dat behoort tot een graad of onderwijsvorm van het voltijds gewoon secundair onderwijs waarvoor een minimumpakket is toegekend. Een dergelijk pakket uren-leraar komt in de plaats van het pakket uren-leraar dat wordt berekend volgens het aantal leerlingen als de school aan bepaalde voorwaarden voldoet (besluit Vlaamse Regering van 31 juli 1990), waaronder een relatief gering aantal leerlingen tellen. Het is een forfaitair pakket dat waarborgt dat de school de leerplannen volledig kan realiseren. De desbetreffende regeringsmaatregel is ingegeven door de overweging dat én het toekennen van een minimumpakket én het recht voor een school om leerlingen te weigeren, contradictorisch zijn.

De manier evenwel waarop dit wordt geformaliseerd, nl. de verklaring op erewoord, kan tot juridische of interpretatieproblemen leiden vermits het een uitvoeringsmaatregel is die in beginsel ondergeschikt blijft aan de decreetbepalingen inzake inschrijvingsrecht en de weigeringen daarop. Zonder aan de inhoudelijke strekking te raken is het daarom opportuun de betrokken maatregel decretaal te verankeren en de verklaring op erewoord, mede in het kader van reductie van administratieve planlast, op te heffen.

Artikel III.4

Momenteel spreekt artikel 110/11 van de Codex Secundair Onderwijs over een 'redelijke termijn' waarbinnen de afweging moet gebeuren. In de praktijk wordt echter vastgesteld dat er zowel bij scholen als bij ouders nood is aan een duidelijkere bepaling van die termijn

Het overleg over de redelijkheid van aanpassingen wordt – ook bij inschrijvingen voor het daaropvolgende schooljaar - meteen na de inschrijving georganiseerd. De beslissing over het volgen van een gemeenschappelijk of individueel aangepast curriculum en de redelijkheid van de aanpassingen, moet uiterlijk 60 kalenderdagen na de start van de lesbijwoning genomen worden.

Artikel III.5, III.6

In het kader van een vernieuwde rechtspositie van leerlingen zijn vanaf het schooljaar 2014-2015 de bevoegdheid, de werking en de samenstelling van beroepscommissies met betrekking tot door ouders omstreden evaluatiebetwistingen en definitieve uitsluitingen ingrijpend hervormd. Hoewel het de bedoeling is om het desbetreffend decreet van 4 april 2014, nadat de uitvoering enkele jaren op kruissnelheid zal zijn, te evalueren, blijkt uit de praktijk dat twee veeleer technische bijstellingen nu reeds opportuun zijn. In concreto gaat het om het volgende.

1° De samenstelling, door het schoolbestuur, van een beroepscommissie kan per dossier verschillen maar kan binnen het betrokken dossier niet wijzigen. Het zonder meer wijzigen van de commissieleden remt een ordentelijke en objectieve rechtsgang. Nochtans kunnen er zich situaties voordoen waarbij een commissielid door ziekte, overmacht of onverenigbaarheid niet (meer) effectief kan zetelen. Anderzijds gaat het niet op om zittingen en beslissingen van de beroepscommissies om dergelijke redenen uit te stellen. Vandaar wordt in bepaalde gevallen de aanduiding van plaatsvervangende commissieleden toegelaten.

2° Een beroepscommissie hoort de ouders en in het secundair onderwijs de leerling. Deze regel is voor de beroepscommissie een verplichting, voor de betrokken personen een recht. Het vinden van een hoormoment dat alle partijen past, is niet altijd evident, zeker niet in vakantieperiodes. Ook hier gaat het echter niet op om zittingen en beslissingen van beroepscommissies om allerlei redenen te verdagen. Op voorwaarde dat het schoolreglement duidelijk vermeldt binnen welke periode beroepscommissies normaliter kunnen zetelen en zodoende ouders vooraf weten wanneer ze hun hoorrecht kunnen uitoefenen, is een afwijking op het geplande moment alleen gerechtvaardigd bij gewettigde afwezigheid of overmacht van de ouders en in het secundair onderwijs van de leerlingen.

Artikel III.7

Momenteel is de mogelijkheid tot lesbijwoning in het gewoon onderwijs vanuit het buitengewoon onderwijs beperkt tot opleidingsvorm 3 en 4. Deze mogelijkheid wordt nu uitgebreid tot alle opleidingsvormen.

Artikel III.8

Voor de oprichting van een totaal nieuwe school gelden niet alleen de programmienormen, uitgedrukt in een te bereiken minimumaantal leerlingen, maar ook de programmienormen voor afzonderlijke structuuronderdelen. Een secundaire school is immers een bundeling van afzonderlijke structuuronderdelen (studierichtingen). Gelijktijdige programmering van structuuronderdelen op verschillende leerjaarniveaus is momenteel al toegelaten. De oprichting van een nieuwe school echter veronderstelt de geleidelijke uitbouw, leerjaar na leerjaar te beginnen met het eerste leerjaar van de eerste graad, en zonder onderbreking. De Codex Secundair Onderwijs bevat met andere woorden bepalingen enerzijds rond nieuwe scholen en anderzijds rond structuuronderdelen die niet compatibel zijn. De voorliggende maatregel maakt hieraan een einde, in die zin dat de progressieve, jaar-na-jaar uitbouw van een nieuwe school niet langer verplicht is.

Artikel III.9

Een school voor secundair onderwijs die twee jaar op rij de toepasbare rationalisatienorm niet haalt, heeft twee opties: ofwel afbouw, ofwel fusie (door opslorping of samenvoeging) met een andere school. Twee of meer scholen die fuseren, kunnen onmiddellijk erna overgaan tot afsplitsing en onderbrenging in een autonome school van een deel van het globaal studieaanbod (afplitsing van eerste graad of van een of meer studiegebieden). Elk van de scholen die na die ingreep overblijft, moet weliswaar een programmatiernorm halen (minimum aantal leerlingen) maar als de totale schoolpopulatie voldoende groot is, stelt dat geen probleem.

Echter, een dergelijke herstructurering waardoor er finaal niet minder scholen resten, ondermijnt de relevantie van de fusie. Er vinden namelijk bewegingen plaats in het onderwijslandschap die niet per sé de transparantie van het aanbod en de beheersing van de overheidsuitgaven ten goede komen. De decreetgeving is dan ook ter zake onvoldoende sluitend. Om dit naar de toekomst toe te vermijden, wordt de fusie van scholen onmiddellijk gevolgd door afsplitsing nog enkel toegestaan indien het scholen betreft die vrijwillig fuseren en niet hiertoe gedwongen worden omdat ze de rationalisatienorm niet bereiken.

Artikel III.10

Een school voor secundair onderwijs kan op twee wijzen worden opgericht: hetzij door fusie en afsplitsing (herstructurering) van bestaande scholen, hetzij door oprichting van een totaal nieuwe entiteit. Oprichting van een school impliceert echter tevens oprichting van een of meer structuuronderdelen (opleidingen), waardoor niet alleen de programmatiernormen voor een school (uitgedrukt in een minimum leerlingenaantal) maar tevens de programmatiernormen voor een structuuronderdeel van toepassing zijn. De huidige regelgeving laat op het niveau tweede en derde graad slechts vrije programmatis toe, vertrekkend vanuit een in de school bestaand opleidingsaanbod. Een totaal nieuwe school kan bij oprichting of uitbouw na de eerste graad hieraan niet voldoen. Deze lacune wordt thans opgeheven door expliciet een afwijkmogelijkheid in hoofde van de Vlaamse Regering te voorzien.

Artikel III.11

Op dit ogenblik wordt gewerkt met enerzijds een beperkte groep vrij programmeerbare structuuronderdelen (inzonderheid STEM-georiënteerd) en anderzijds niet-programmeerbare structuuronderdelen. Op die laatste categorie zijn uitzonderingen door de Vlaamse Regering mogelijk in twee gevallen: hetzij om studiecontinuïteit te garanderen, hetzij op basis van inruil. Inruil betekent dat in de betrokken school of scholengemeenschap een ander structuuronderdeel wordt opgeheven om de programmatis mogelijk te maken. De huidige decreetgeving bevat wat dat betreft een lacune, nl. het structuuronderdeel dat wordt opgeheven kan tot de categorie "vrij programmeerbaar" behoren en zodoende, vanaf één jaar na de opheffing, probleemloos worden heropgestart. De inruil is dan finaal zonder voorwerp gebleken. De voorliggende maatregel maakt hieraan een einde.

Artikel III.12

Een school die de rationalisatienorm, uitgedrukt in een minimumaantal leerlingen, niet bereikt, heeft na één gedoogjaar decretaal twee opties: fusie of afbouw. Het is de bevoegdheid van het schoolbestuur om die keuze te maken. In de praktijk wordt evenwel vastgesteld dat die verplichte ingreep soms wordt omzeild door het studieaanbod uit te breiden via de techniek van overheveling. Overheveling houdt in dat de eerste graad of een studiegebied van de ene naar de andere school in één beweging op 1 september overgaat. Voor de toepassing van alle normeringen wordt die overheveling geacht reeds op 1 februari (teldatum) van het voorafgaand schooljaar te hebben plaats gevonden, waardoor de school die op de teldatum met eigen leerlingen de rationalisatienorm niet bereikt plots, zonder één leerling meer, wel aan die norm komt.

Dergelijke constructies ondermijnen de filosofie van de decreetgeving op de rationalisatienormen. De voorliggende maatregel maakt hieraan een einde door overheveling te verbieden naar een school die tot fusie of afbouw is verplicht.

Artikel III.13, III.14

Zie memorie van toelichting bij artikel II.16

Artikel III.15

Technische correctie. Er stond in het betrokken artikel van de Codex Secundair Onderwijs verkeerdelijk een verwijzing naar een artikel dat enkel van toepassing is in het voltijds gewoon secundair onderwijs. Dit wordt nu vervangen door de inhoudelijke omschrijving van dit artikel voor wat betreft het buitengewoon secundair onderwijs.

Artikel III.16

In dit artikel worden voor het buitengewoon onderwijs een aantal zaken geregeld in opvolging van de invoering door het beleidsdomein Welzijn van de persoonsvolgende financiering (PVF).

1° Ten gevolge van de invoering van het systeem van de persoonsvolgende financiering voor meerderjarigen moet het artikel in verband met de verlengingen voor plus 21 jarigen aangepast worden.

De persoonsvolgende financiering wordt voor meerderjarigen vanaf 1 januari 2017 ingevoerd door het decreet van 25 april 2014 houdende de persoonsvolgende financiering voor personen met een handicap en tot hervorming van de wijze van financiering van de zorg en de ondersteuning voor personen met een handicap.

In 2° is voorzien dat naast de mogelijkheid om te verlengen conform het aantal verlengingsaanvragen, waarbij voorrang dient gegeven te worden aan de leerlingen met een eerste verlenging boven de leerlingen met een tweede verlenging en zo verder, bijkomend er een mogelijkheid is om voorrang te geven aan de leerlingen met een context die meer ondersteuning noodzaakt.

Daarnaast is ook toegevoegd dat leerlingen waarvoor de gewenste ondersteuning in het kader van persoonsvolgende financiering voor meerderjarigen van het Vlaams Agentschap voor Personen met een handicap opgestart wordt, niet in aanmerking komen voor een verlenging. Indien de gewenste ondersteuning in het kader van persoonsvolgende financiering voor meerderjarigen wordt opgestart, nadat de verlenging in onderwijs reeds was toegestaan kan de leerling, indien de betrokken personen dit wensen, wel nog zijn schooljaar afwerken en ingeschreven blijven in de school.

Vervolgens is in punt 3° ook de mogelijkheid expliciet toegevoegd om geen verlengingen toe te staan na 21 jaar in opleidingsvorm 1 of 2. Dit omdat het voor sommige scholen niet mogelijk is om verlengingen toe te staan.

Bij het punt 4° is bij de verlengingen van rechtswege opgenomen dat personen die al in het buitengewoon onderwijs als min 21 jarigen les hebben gevolgd ook op latere leeftijd, na 21 jaar, opnieuw kunnen toegelaten worden als regelmatige leerlingen tot het buitengewoon onderwijs, indien ze door een ongeval of ziekte in aanmerking kunnen komen voor een beroepsopleiding of training in compenserende vaardigheden in het buitengewoon secundair onderwijs.

Tot slot wordt een technische correctie doorgevoerd in paragraaf 3.

Er is terugwerkende kracht naar 1 januari 2017 voor het punt 1°, omdat het systeem van persoonsvolgende financiering voor meerderjarigen vanaf dan geleidelijk aan effect gaat krijgen op buitengewoon onderwijs. De onderwijsregelgeving volgt hierbij de decreetgeving van het beleidsdomein Welzijn (decreet 25 april 2014).

Artikel III.17, III.18

Het project Tander wordt met 1 schooljaar verlengd.

Artikel III.19

Zie memorie van toelichting bij artikel II.16.

Artikel III.20

Deze technische correctie is nodig omdat de teldatum voor GON nu niet duidelijk is in de regelgeving voor de integratietoelagen.

Er wordt in de praktijk nu al, telkens wordt gerekend met de GON-leerlingen van 1 oktober (of de eerstvolgende lesdag indien 1 oktober een vrije dag is), rekening gehouden met het voorgaande schooljaar voor de berekening van de integratietoelagen. Dit wordt nu ook opgenomen in de regelgeving.

Artikel III.21, III.22

Het begrip speciale onderwijsleermiddelen is het gemeenschappelijk begrip in het basisonderwijs, secundair onderwijs, hoger onderwijs en volwassenenonderwijs om de hulpmiddelen aan te duiden die noodzakelijk zijn om de integratie van leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften in het gewoon onderwijs mogelijk te maken. Echter in de Codex Secundair Onderwijs wordt tweemaal het verkeerde begrip gebruikt, nl. specifieke in de plaats van speciale onderwijsleermiddelen. Dit wordt nu rechtgezet.

Afdeling 2. Leren en werken

Artikel III.23

Het begrip individueel aangepast curriculum (IAC) was sinds de introductie ervan met het decreet van 2014 betreffende maatregelen voor leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften (M-decreet), niet gedefinieerd. Dit leidt echter tot verwarring en tot discussies over wat een IAC nu wel en niet is. Daarom wordt nu een definitie ingevoegd.

Artikel III.24

Artikel 27, §4, van het decreet leren en werken voorziet een aantal samenwerkingsmogelijkheden voor de centra voor deeltijds beroepssecundair onderwijs voor de organisatie van de beroepsgerichte vorming en algemene vorming. Voor de centra voor vorming van zelfstandigen en kleine en middelgrote ondernemingen waren er nog geen samenwerkingsmogelijkheden voorzien. Dit wordt nu rechtgezet.

Artikel III.25

Het decreet leren en werken voorziet een totaaltraject voor jongeren binnen het deeltijds beroepssecundair onderwijs, waarbij er afhankelijk van de noden van jongeren kan worden ingestapt in een persoonlijk ontwikkelingstraject, voortraject, brugproject of arbeidsdeelname. Het stelsel voor leren en werken is toegankelijk voor jongeren tussen 15 en 25 jaar, maar wanneer een meerderjarige bij inschrijving niet in de fase arbeidsdeelname kan worden ingeschaald, dient de inschrijving te worden stopgezet. Een inschakeling in een voorafgaand ondersteuningstraject is dus niet mogelijk. Door een wijzigende doelgroep binnen leren en werken (grotere instroom van meerderjarige leerlingen) vallen zo heel wat leerlingen buiten de focus van de begeleidingstrajecten en missen zo een kans op een duurzame inschakeling in het normaal economisch circuit. Dit heeft mogelijks ook een impact op het vroegtijdig schoolverlaten.

Artikel III.26

Naar analogie met wat reeds bestaat in het voltijds gewoon secundair onderwijs, wordt binnen het stelsel leren en werken de mogelijkheid voorzien voor om onder bepaalde voorwaarden flexibele leertrajecten - binnen de lescomponent of de theoretische vorming- in te richten voor jongeren die geconfronteerd worden met hoogbegaafdheid, tijdelijke leermoeilijkheden of tijdelijke leerachterstanden.

Artikel III.27, III.28, III.29

Syntra Vlaanderen vervult voor de leertijd verschillende opdrachten die in het secundair onderwijs worden opgenomen door de onderwijsinstellingen zelf. Zo wordt bv. het begeleidingsteam in de leertijd opgericht door Syntra Vlaanderen en voorgezeten door een afgevaardigde van Syntra Vlaanderen, en worden de beslissingen inzake evaluatie en begeleiding van de leerlingen genomen door Syntra Vlaanderen op advies van het begeleidingsteam.

In het kader van de nieuwe regelgeving rond de alternerende opleidingen heeft Syntra Vlaanderen nieuwe opdrachten gekregen. Daarmee samenhangend hebben de SYNTRA als opleidingsverstrekker in de leertijd meer bevoegdheden gekregen die tot nu toe werden uitgevoerd door Syntra Vlaanderen meer bepaald rond de trajectbegeleiding, inclusief de werkplekcomponent, van de leerling. Het is dan ook logisch om het begeleidingsteam beslissingsbevoegdheid te geven over de evaluatie en begeleiding van de leerlingen in de plaats van een adviserende bevoegdheid zoals thans het geval is. De samenstelling van het begeleidingsteam wordt hierop aangepast.

HOOFDSTUK 4. DEELTIJDS KUNSTONDERWIJS

Artikel IV.1

Het gaat om een juridisch-technische wijziging.

Bij de integratie van een amendement is een verwijzing fout overgenomen waardoor nieuwe regelgeving op een verkeerde (niet bestaande) plaats ingevoerd is.

Het gaat om een regeling die zowel in het organisatiebesluit beeldende kunst als in het organisatiebesluit muziek, woordkunst en dans moest worden ingeschreven, maar waar bij integratie van bovengenoemd amendement de verwijzingen naar het organisatiebesluit muziek, woordkunst en dans ten onrechte heeft vervangen door verwijzingen naar "hetzelfde besluit", zijnde het organisatiebesluit beeldende kunst. Het was de bedoeling om dit recht te zetten via onderwijsdecreet XXVI, dat ook bepalingen bevatte om andere foutieve verwijzingen in onderwijsdecreet XXV aan te passen. In dat pakket juridisch-technische wijzigingen van onderwijsdecreet XXVI werd dit ene artikel nog steeds niet op de juiste plaats ingevoerd, waardoor de leemte voor muziek, woordkunst en dans bleef bestaan. Het voorliggende artikel voegt dit ontbrekende artikel in, voor het organisatiebesluit muziek, woordkunst en dans.

Het decreet betreffende het onderwijs XXVI voerde juridisch-technische wijzigingen door aan decreetsartikelen én artikelen in besluiten van de Vlaamse Regering, omdat zij door het amendement op het onderwijsdecreet XXV per decreet gewijzigd waren en de Vlaamse Regering deze dus niet kan wijzigen. Voor de duidelijkheid lijkt het best om dit vergeten besluitsartikel nu ook via decreet in te voegen. Met het oog op eventuele toekomstige aanpassingen herstelt dit voorstel de machtiging voor de Vlaamse Regering om het besluitsartikel in de toekomst per besluit van de Vlaamse Regering te wijzigen.

Aangezien de regelgever de bedoeling had om dit artikel op 1 september 2015 in werking te laten treden en het gelijkaardige artikel in het organisatiebesluit beeldende kunst ook sinds die datum van kracht is, lijkt het met het oog op een goede werking van de scholen voor muziek, woordkunst en dans aangewezen om dit artikel met terugwerkende kracht in te voeren.

HOOFDSTUK 5. VOLWASSENENONDERWIJS

Artikel V.1

In het decreet houdende diverse bepalingen volwassenenonderwijs en hoger beroepsonderwijs, werd in artikel 24 de decretale basis gelegd die het voor de centra voor volwassenenonderwijs mogelijk maakt om bijkomende onderwijsbevoegdheid in een bepaalde vestigingsplaats aan te vragen.

Daarbij werd tijdens de onderhandelingen een clause opgenomen die aangeeft dat het centrubestuur, indien het een aanvraag betreft voor een vestigingsplaats die op meer dan 25 kilometer ligt van de hoofdvestigingsplaats, dan zal een protocol van akkoord van de onderhandelingen die hierover gevoerd zijn in het bevoegde lokale onderhandelingscomité een zeer belangrijk element zullen vormen bij de beoordeling van de aanvraag door de Vlaamse Regering.

Naar analogie met deze bepaling, wordt in artikel 65 van het decreet volwassenenonderwijs van 2007 een gelijkaardige bepaling voor de aanvragen van overhevelingen van structuuronderdelen opgenomen.

Artikel V.2

Artikel 109 van het decreet betreffende het volwassenenonderwijs regelt de inschrijvingsgelden die cursisten van de centra voor volwassenenonderwijs verschuldigd zijn. Bepaalde categorieën van cursisten kunnen geheel of gedeeltelijk vrijgesteld zijn van inschrijvingsgeld. Bij deze bepalingen wordt vaak verwezen naar de regelgeving van andere beleidsdomeinen. Als gevolg van een wijziging van het KB van 25 november 1991 houdende de werkloosheidsreglementering worden de werkloosheidsuitkeringen toegekend op basis van studies niet langer "wachtuitkeringen" genoemd maar "inschakelingsuitkeringen". Daarom wordt de term wachtuitkering in het decreet betreffende het volwassenenonderwijs vervangen door "inschakelingsuitkering".

HOOFDSTUK 6. HOGER ONDERWIJS

Artikel VI.1, 1°

De Codex Hoger Onderwijs bevat een aantal definities van begrippen die voorheen waren gedefinieerd in het Flexibiliseringsdecreet, zoals onder meer de definitie van beurstarifestudent.

In artikel 2, 5°, van het ondertussen opgeheven flexibiliseringsdecreet luidde de definitie van 'beurstarifestudent' als volgt:

"een student die :

- a) studiefinanciering ontvangt van de Vlaamse Gemeenschap, overeenkomstig de bepalingen van het decreet van 8 juni 2007 betreffende de studiefinanciering van de Vlaamse Gemeenschap;
- b) voldoet aan de voorwaarden bepaald in artikel 12 van het decreet van 30 april 2004 betreffende de studiefinanciering en studentenvoorzieningen in het hoger onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap en beantwoordt aan de financiële criteria voor het verkrijgen van een studiefinanciering van de Vlaamse Gemeenschap, of
- c) onderdaan is van een staat behorende tot de Europese Economische Ruimte en beantwoordt aan de financiële criteria voor het verkrijgen van een studiefinanciering van de Vlaamse Gemeenschap, of
- d) een DGOS-bursaal, een BTC-bursaal of een bursaal in de programma's van de ontwikkelingssamenwerking van de Vlaamse Interuniversitaire Raad is."

In de huidige definitie opgenomen in artikel I.3,14°,b, van de Codex Hoger Onderwijs is de voorwaarde van nationaliteit die opgenomen was in artikel 12 van het decreet van 30 april 2004 betreffende de studiefinanciering en studentenvoorzieningen in het hoger

onderwijs niet overgenomen. De reden hiervoor is dat op het ogenblik van het opstellen van de codificatie hoger onderwijs dit artikel 12 niet meer bestond. Bij het decreet van 29 juni 2012 betreffende de studentenvoorzieningen in Vlaanderen is namelijk in artikel 42 het decreet van 30 april 2004 betreffende de studiefinanciering en studentenvoorzieningen opgeheven met uitzondering van titel V van dat decreet.

Het niet verwijzen naar nationaliteitsvoorwaarden heeft evenwel ongewenste effecten. Volgens de huidige regeling volstaat het om aan de financiële voorwaarden voor studiefinanciering in de Vlaamse Gemeenschap te voldoen om recht te hebben op het beurstarief, waardoor alle internationale studenten die hier tijdelijk verblijven, kunnen stellen dat ze aan de voorwaarden voldoen. Dit is niet de bedoeling van de decreetgever, die de definitie van beurstariefstudent niet heeft gewijzigd sedert de opheffing van het Flexibiliseringsdecreet. Dit kan rechtgezet worden door in artikel I.3,14° te verwijzen naar de nationaliteitsvoorwaarden voor het verkrijgen van een studietoelage zoals deze zijn opgenomen in artikel 9 van het decreet van 8 juni 2007 betreffende de studiefinanciering van de Vlaamse Gemeenschap.

Artikel VI.1.2°

Het gaat om een louter technische correctie.

Er wordt verkeerdelijk in artikel I.3,69° bij het opsommen van de verschillende studievoortgangsbeslissingen verwezen naar artikel II.245. In punt f) betreft het de maatregelen van studievoortgangsbewaking die opgenomen zijn in artikel II.246.

Artikel VI.2, VI.3, VI.7

Op 11 oktober 2013 keurde de Vlaamse Regering de Codex Hoger Onderwijs goed. In de Codex zijn de nog relevante bepalingen uit 13 decreten die betrekking hebben op het hoger onderwijs op een geordende wijze samengevoegd en waar nodig op elkaar afgestemd en geactualiseerd. Bij de codificatie is de nummering van de opgenomen bepalingen veranderd. Dat betekent dat ook in artikels de verwijzingen naar de nummering moet aangepast worden. Daar zijn een aantal fouten in geslopen. Het gaat daarbij om een foute vermelding van de nieuwe nummering of om een verwijzing naar een fout nummer. Dit voorstel van artikel heeft tot doel om een foute verwijzing recht te zetten. Het gaat hierbij om een technische wijziging zonder enige inhoudelijke impact.

De retroactieve datum van inwerkingtreding – 1 oktober 2013 – sluit aan bij de datum van goedkeuring van de Codex Hoger Onderwijs. Op die manier worden de richtlijnen over het codificeren gevolgd die stellen dat bij een codificatie geen inhoudelijke wijzigingen aan de regelgeving mag aangebracht worden, wat in het geval van een verwijzing naar een verkeerd artikel wel het geval is.

Artikel VI.4, VI.8

De Nederlands Vlaamse Accreditatie Organisatie (NVAO) heeft de opleidingen bachelor in de verpleegkunde geaccrediteerd met een beperkte geldigheidsduur (lopende van 1 oktober 2015 tot en met 30 september 2018) omdat het nieuwe curriculum na de uitbreiding van de studieomvang (vanaf het academiejaar 2016-2017) inhoudelijke wijzigingen aan het oude curriculum tot gevolg zal hebben onder meer door de integratie van een aantal bachelor-na-bacheloropleidingen van het studiegebied gezondheidszorg in de initiële bacheloropleiding verpleegkunde.

Het is zinvol dat alle opleidingen na die uitbreiding van de studieomvang en na de doorgevoerde inhoudelijke wijzigingen opnieuw onderworpen worden aan een externe kwaliteitsbeoordeling. De inhoudelijke wijzigingen zullen vrij substantieel zijn mede doordat een aantal bachelor-na-bacheloropleidingen zullen geïntegreerd worden in de basisopleidingen. De beslissing van de NVAO om de opleidingen te accrediteren met een beperkte geldigheidsduur strookt met de bestaande regelgeving. Positieve accreditatiebesluiten met een beperkte geldigheidsduur gelden voor ten hoogste drie

jaar. De vernieuwde opleiding start in het academiejaar 2016-2017. De eerste cohorte van reguliere studenten die het vernieuwde curriculum volledig zal afgerond hebben, zal afstuderen in juni 2020. Om de kwaliteit van de vernieuwde opleiding goed te kunnen beoordelen zouden ten minste twee cohorten moeten afgestudeerd zijn. In dit geval is dat juni 2021. Dit scenario vergt een aanpassing van de overgangsmaatregelen met betrekking tot de accreditatie van de tweede ronde opleidingsaccreditaties.

Er wordt dan ook voorgesteld om de geldigheidsduur van de accreditatie van de opleidingen van bachelor in de verpleegkunde ambtshalve te verlengen tot het eind van het academiejaar 2021-2022. Op die manier kunnen er bij de externe kwaliteitsbeoordeling twee cohorten afgestudeerden meegenomen worden. De visitaties van de opleidingen kunnen dan plaatsvinden in de loop van het academiejaar 2021-2022. Deze termijn stemt ook overeen met wat geldt voor de accreditatie van nieuwe opleidingen na de toets nieuwe opleiding en de erkenning door de Vlaamse Regering: nominale studieduur plus twee academiejaren.

De accreditatietermijnen van de bachelor-na-bacheloropleidingen in het studiegebied Gezondheidszorg die zullen geïntegreerd worden in de bacheloropleiding verpleegkunde met een studieomvang van 240 studiepunten zullen afgebouwd worden, tot het einde van het academiejaar 2021-2022. Deze opleidingen vallen ook onder de algemene ambtshalve verlenging van de accreditatietermijnen in het kader van de lopende ronde van instellingsreviews.

De accreditatietermijn van de nieuwe bachelor-na-bacheloropleiding Bachelor in de oncologie aangeboden door Artesis Plantijn Hogeschool Antwerpen, Arteveldehogeschool en Karel de Grote-Hogeschool-Katholieke Hogeschool Antwerpen verloopt in september 2017. Die opleidingen worden via deze decreetwijzigingen geacht geaccrediteerd te zijn tot het einde van het academisch jaar 2021-2022.

Ook de accreditatietermijn van de nieuwe bachelor-na-bacheloropleiding interdisciplinaire ouderenzorg die loopt tot het einde van het academiejaar 2016-2017 (na de toets nieuwe opleiding en de erkenning door de Vlaamse Regering) zal ambtshalve worden verlengd tot het einde van het academiejaar 2021-2022.

De bachelor-na-bacheloropleidingen die geïntegreerd worden in de 'nieuwe' bacheloropleiding verpleegkunde worden afgebouwd en worden de laatste keer ingericht in het academiejaar 2021-2022. Evenwel kunnen er in dat academiejaar geen nieuwe studenten meer ingeschreven worden. De studenten die in 2019-2020 de bacheloropleiding in de verpleegkunde met een studieomvang van 180 studiepunten nog afronden, kunnen zich nog in het academiejaar 2020-2021 inschrijven voor een van de genoemde bachelor-na-bacheloropleidingen en deze opleiding afronden ten laatste in het academiejaar 2021-2022.

Deze afbouw wordt ook decretaal vastgelegd met de toevoeging van een paragraaf 5 aan artikel II.102 van de Codex Hoger Onderwijs. Dat artikel bevat een aantal regels met betrekking tot het opleidingsaanbod in Vlaanderen.

Artikel VI.5

Met de flexibilisering van het hoger onderwijs worden verschillende doelstellingen nagestreefd. Zo moet bijvoorbeeld iedere student op een individueel aangepaste manier kunnen deelnemen aan het hoger onderwijs, en elke competentieverwerving moet daarbij officieel kunnen gevaloriseerd worden. De vaststelling of iemand bepaalde competenties heeft verworven, moet gebeuren op basis van een correcte (vooraf vastgelegde) methodologie, zodat toekomstige studenten op dit vlak rechtszekerheid krijgen.

Daarom werden met het decreet van 30 april 2004 betreffende de flexibilisering van het hoger onderwijs in Vlaanderen en houdende dringende hogeronderwijsmaatregelen minimale voorschriften ingeschreven inzake de beoordeling van EVC's en EVK's en het verlenen van vrijstellingen, meer bepaald wat betreft de standaarden, de procedure en

de methodologie van het onderzoek en van de wijze waarop de kwaliteit van de onderzoeken wordt gewaarborgd.

De reglementaire uitwerking van deze decretale beginselen gebeurt via reglementen die worden uitgewerkt op niveau van de associaties en de instellingen voor hoger onderwijs.

De decreetgever hecht groot belang aan de borging van de kwaliteit van de methodologie en procedures die worden gebruikt bij het bekwaamheidsonderzoek en bij het verlenen van vrijstellingen. Om deze kwaliteit te garanderen wordt in de eerste plaats vertrouwen gegeven aan de associaties en de instellingen. Het bewaken en monitoren van de kwaliteit van de procedures is vooral een taak van de instellingen en associaties zelf, die in een intern kwaliteitszorgsysteem moeten voorzien.

De decreetgever heeft echter ook de overheid een rol en verantwoordelijkheid toebedeeld door het inschrijven van een vijfjaarlijkse evaluatie van de wijze waarop instellingen omgaan met de kwaliteitsborging van hun EVC/EVK-procedures en de vrijstellingsprocedures.

In 2010 werd een eerste evaluatierapport gepubliceerd, in 2016 werd een tweede rapport opgesteld. De rapporten werden in beide gevallen opgesteld op basis van zelfevaluatierapporten die door de associaties en de instellingen aan de overheid werden bezorgd.

Uit beide evaluaties blijkt dat de associaties en instellingen gevolg geven aan de decretale voorschriften, dat de nodige procedures en instrumenten voorhanden zijn, en er een systeem van interne kwaliteitscontrole werd opgezet. Uiteraard zijn er nog elementen die voor verdere verbetering vatbaar zijn en zijn er hier en daar nog knelpunten waar verder moet worden aan gewerkt. Verschillende associaties gaven in hun laatste zelfevaluatierapport dan ook uitdrukkelijk aan dat zij, op basis van de ontwikkelingen en analyses uit de voorgaande periode (2005-2010) en het evaluatierapport van de overheid van 2010, initiatieven hebben genomen om hun procedures nog bij te schaven. De associaties en instellingen hebben dus zeker hun verantwoordelijkheid opgenomen en blijven inzetten op kwaliteitsverbetering en professionalisering.

Bovendien werd binnen het Agentschap voor Hoger Onderwijs, Volwassenenonderwijs, Kwalificaties en Studietoelagen (AHOVOKS) een promotorenteam en kennisnetwerk EVC opgericht, die onder andere inzetten op de opbouw en uitwisseling van expertise omtrent de transparantie en kwaliteitsverbetering van EVC-procedures, en valide en betrouwbare methodieken en instrumenten.

Ook via de instellingsreview waaraan de instellingen voortaan zijn onderworpen beoordeelt een externe commissie de beleidsprocessen die een instelling opzet om te garanderen dat ze haar taken op het terrein van het hoger onderwijs op een kwaliteitsvolle wijze uitvoert.

Via beroepen bij de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen ten slotte kunnen eventuele onrechtmatigheden binnen de EVC-, EVK- en vrijstellingsprocedures van de instellingen worden gedetecteerd.

Een extra opvolging door de overheid via de vijfjaarlijkse evaluatie lijkt bijgevolg niet langer nodig. Het is onnodig de instellingen in de toekomst nog te belasten met het opstellen van zelfevaluatierapporten. Planlast voor de instellingen moet zo veel als mogelijk vermeden worden. Met dit artikel wordt de decretaal verplichte vijfjaarlijkse evaluatie van de wijze waarop instellingen omgaan met de kwaliteitsborging van hun EVC/EVK-procedures en de vrijstellingsprocedures opgeheven.

Artikel VI.6

Op 1 september 2016 trad de nieuwe bepaling in werking die een einde stelt aan de automatische anonimisering van de arresten van de Raad bij de publicatie ervan. Artikel II.313 luidt nu als volgt:

“Onder het gezag van de Raad voorziet de bevoegde dienst van de Vlaamse Gemeenschap in de publicatie van de uitspraken op de website van de dienst en in een jaarlijks verslagboek. Bij de publicatie van de uitspraak wordt de identiteit van de student als procespartij, op diens uitdrukkelijk verzoek, weggelaten.”.

Een publicatie van de arresten inzake leerkrediet zonder anonimisering is echter niet aangewezen, aangezien daarin vaak wordt ingegaan op de gezondheidstoestand van de betrokken student, wat raakt aan de privacy. Deze arresten zouden bijgevolg eigenlijk nog steeds geanonimiseerd moeten worden, wat de efficiëntiewinst van de nieuwe regeling enigszins ondermijnt. Bovendien dient een publicatie van alle arresten inzake leerkrediet zelden enig nut. Zij zijn vaak niet relevant voor de rechtsvinding in het algemeen omdat zij zelden een principiële juridische uitspraak bevatten en eerder zijn toegespitst op een onderzoek van de feitelijke situatie en een beoordeling van de voorliggende (medische) attesten e.d. Op dit ogenblik maakt artikel II.313 van de Codex Hoger Onderwijs voor de publicatie geen onderscheid tussen de leerkredietdossiers en de studievoortgangsgeschillen.

Het is daarom raadzamer arresten inzake overmacht niet langer te publiceren op de website, tenzij deze relevante overwegingen bevatten die dienstig kunnen zijn voor studenten of instellingen of voor de rechtsleer. Wanneer dit laatste het geval is, zal het arrest geanonimiseerd op de website verschijnen.

Daarnaast wordt in het aangepaste artikel ook opgenomen dat het voor natuurlijke personen die betrokken partij zijn bij een geschil mogelijk is te verzoeken dat de identiteit van de natuurlijke personen die hij aanwijst voortaan niet langer wordt vermeld in de publicatie van de arresten in digitaal formaat. Een natuurlijke persoon die geen partij was in het geding, maar een belang heeft bij de weglating van de identiteit bij de publicatie, kan eveneens een dergelijk verzoek indienen, mits dit belang wordt aangetoond.

Op die manier zal de regelgeving geheel in lijn liggen met wat is bepaald voor de Raad van State in het koninklijk besluit van 7 juli 1997 betreffende de publicatie van de arresten en de beschikkingen van niet-toelaatbaarheid van de Raad van State (B.S. 8 augustus 1997, in het bijzonder de artikelen 1, 2, 3 en 5).

Artikel VI.9

Met ingang van het begrotingsjaar 2017 is een nieuwe regeling van toepassing voor de financiering van de bacheloropleidingen geneeskunde en de masteropleidingen – master in de geneeskunde, master in de huisartsgeneeskunde en master in de specialistische geneeskunde. Deze regeling is vastgelegd in artikel III.11, §8 van de Codex Hoger Onderwijs. De bepaling opgenomen in artikel III.13, §6, die de oude financiering regelt van de masteropleiding huisartsgeneeskunde, is dan ook niet langer van toepassing vanaf het begrotingsjaar 2017. Deze regeling werd evenwel niet opgeheven samen met de invoering van de nieuwe regeling. Dit wordt met het voorliggende artikel rechtgezet.

De terugwerkende kracht heeft te maken met een rechtzetting in de regelgeving, die anders niet toepasbaar is. Aangezien de nieuwe regeling al van toepassing is in 2017 en de oude regeling nog niet formeel is opgeheven, is het noodzakelijk om de opheffing via een correctie retroactief met ingang van 1 januari 2017 door te voeren.

Artikel VI.10, VI.11, VI.12

Met het decreet van 20 december 2013 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2014 werd het systeem van investeringsmachtigingen voor de hogescholen aangepast. Bij de uitwerking van het nieuwe systeem werd rekening gehouden met de integratie van de academische hogeschoolopleidingen in de universiteiten: over een periode van 10 jaar – van het begrotingsjaar 2015 tot en met het begrotingsjaar 2024 – verminderen de investeringsmachtigingen van de hogescholen van 24.736.000 euro (prijsniveau 2013) naar 18.914.5145 euro (prijsniveau 2013), dit is een vermindering van 5.821.445 euro over een periode van 10 jaar (jaarlijks met 10%). In dezelfde periode wordt dit bedrag van 5.821.455 euro aan investeringsmachtigingen gelijkmatig (jaarlijks met 10%) toegevoegd aan de universiteiten. De regelgeving (III.46 van de Codex Hoger Onderwijs) legt nominatief vast hoeveel investeringsmiddelen vanaf begrotingsjaar 2015 overgaan van de hogescholen naar de universiteiten.

Tevens werd het verdelingsmechanisme van de investeringsmachtigingen voor de hogescholen aangepast. Daarbij werden voor het begrotingsjaar 2014 de bedragen van de investeringsmachtigingen voor de hogescholen nominatief in de regelgeving vastgelegd, dit op basis van de theoretisch vastgelegde investeringsmachtigingen uit het begrotingsjaar 2013. Tevens werden voor de periode 2015-2024 de bedragen vastgesteld en het volgende verdelingsmechanisme decretaal ingeschreven (zie memorie van toelichting bij het hierboven vermelde decreet van 20 december 2013):

- De hierboven vermelde globale daling van de beschikbare investeringsmachtigingen voor de hogescholen;
- De investeringsmiddelen van 2014 worden in de periode 2015-2024 per hogeschool gelijkmatig verminderd met 10% per jaar;
- Tegelijk met deze afbouw wordt een nieuw systeem van verdeling van investeringsmiddelen in de hogescholen ingevoerd dat gelijkmatig aangroeit met 10% per jaar op basis van gewogen opgenomen studiepunten.

Na deze overgangperiode wordt vanaf het begrotingsjaar 2024 het totale bedrag voor de hogescholen volledig verdeeld op basis van het nieuwe mechanisme, zoals opgenomen in artikel III.46/1 van de Codex Hoger Onderwijs.

Ook in deze nieuwe regeling werd er bij de hogescholen gewerkt met investeringsmachtigingen en niet met investeringskredieten zoals bij de universiteiten. In de memorie van toelichting bij het hierboven vermelde decreet van 20 december 2013 staat dat het de bedoeling is om in het hoger onderwijs op termijn de huidige investeringsmachtigingen te vervangen door investeringskredieten, dit om te komen tot een uniforme financiering van de investeringsmiddelen in alle instellingen van hoger onderwijs.

De voorbije jaren werden daartoe de nodige maatregelen genomen, zodat vanaf het begrotingsjaar 2018 er dan ook bij de hogescholen gewerkt kan worden met investeringskredieten. Dit betekent zowel voor de hogeronderwijsinstellingen als voor de overheid een vermindering van de administratieve lasten. Met de voorliggende artikelen wordt dan ook de regelgeving terzake aangepast. Van deze beweging wordt gebruik gemaakt om de huidige regelgeving te verduidelijken en te vereenvoudigen, zonder wijzigingen aan te brengen aan het mechanisme. Ook worden alle bedragen vastgelegd op indexniveau 2017.

In paragraaf 1 van het aangepaste artikel III.46 van de Codex Hoger Onderwijs worden de aangepaste globale bedragen van de investeringskredieten vastgelegd, opgesplitst naar gesubsidieerde vrije hogescholen en publiekrechtelijke hogescholen, en dit vanaf

het begrotingsjaar 2018. Deze bedragen zijn de bedragen opgenomen in het bestaande artikel 46, aangepast aan de volgende indexeringen:

- Begrotingsjaar 2015: 100,59% (niet afgerond)
- Begrotingsjaar 2017: 101,47% (niet afgerond).

In paragraaf 2 wordt de verdelingswijze vastgelegd. Zoals hierboven reeds vermeld blijft het principe van gelijkmatige afbouw van het oude systeem en gelijktijdig opbouw van het nieuwe verdelingsmechanisme behouden. Voor de jaarlijkse afbouw worden de bedragen die in het bestaande artikel III.46 van de Codex nominatief vastgelegd zijn in de periode 2015-2024 per hogeschool gelijkmatig verminderd met 10% per jaar, dit na de globale jaarlijkse vermindering van 10% voor de overdracht naar de universiteiten. Ook hier wordt vertrokken van de nieuwe bedragen op indexniveau 2017.

In punt 1 van deze paragraaf wordt de afbouw vastgelegd: per begrotingsjaar wordt vastgelegd welk globaal bedrag respectievelijk onder de gesubsidieerde vrije hogescholen en de publiekrechtelijke hogescholen verdeeld wordt op basis van het aandeel van de hogescholen. Dit aandeel is gelijk aan het aandeel dat de hogescholen in het begrotingsjaar 2014 ontvangen hebben, toen het bedrag nominatief per hogeschool decretaal vastgelegd was (zie tabel hierna). Door deze percentages nu decretaal vast te leggen in paragraaf 3 van het voorliggende artikel wordt de gelijkmatige afname per hogeschool gegarandeerd, zoals beoogd met het hierboven vermelde decreet van 20 december 2013.

Vrije gesubsidieerde hogescholen	2014 (prijsniveau 2013)	%
Arteveldehogeschool	1.445.098	10,08%
LUCA School of Arts	1.398.170	9,75%
Karel de Grote Hogeschool - Katholieke Hogeschool Antwerpen	1.555.028	10,85%
Katholieke Hogeschool Vives Noord	597.532	4,17%
Thomas More Kempen	1.342.257	9,36%
UC Leuven	1.483.747	10,35%
UC Limburg	932.962	6,51%
Thomas More Mechelen Antwerpen	1.722.213	12,01%
Katholieke Hogeschool Vives Zuid	1.267.790	8,84%
Odisee	2.590.203	18,07%
Totaal vrij gesubsidieerde hogescholen	14.335.000	100,00%

Publiekrechtelijke hogescholen	2014 (prijsniveau 2013)	%
Erasmushogeschool Brussel	1.115.855	10,73%
Artesis Plantijn Hogeschool Antwerpen	2.708.251	26,04%
Hogeschool Gent	3.863.621	37,15%
Hogeschool West-Vlaanderen	1.201.431	11,55%
Hogeschool PXL	1.511.842	14,54%
Totaal publiekrechtelijke hogescholen	10.401.000	100,00%

Parallel hiermee wordt in punt 2 van deze paragraaf de opbouw vastgelegd: per begrotingsjaar wordt vastgelegd welk globaal bedrag respectievelijk onder de gesubsidieerde vrije hogescholen en de publiekrechtelijke hogescholen verdeeld wordt op basis van het nieuwe verdelingsmechanisme ingevoerd met het voornoemde decreet van 20 september 2013. Om de leesbaarheid van het geheel te vergroten wordt dit

mechanisme onveranderd opgenomen in paragraaf 4 van dit artikel. Artikel III.46/1 van dezelfde Codex wordt dan ook opgeheven.

Paragraaf 5 van het voorliggende artikel III.46 legt de jaarlijkse aanpassing van de bedragen aan de ABEX-index vast. Deze regeling is identiek aan deze van de universiteiten (zie artikel III.54, §2).

In artikel III.54/1 van de Codex Hoger Onderwijs, dat de bedragen vastlegt van de investeringsmachtigingen die van hogescholen van de universiteiten overgedragen worden, worden parallel met artikel III.46 de investeringsmachtigingen ook vervangen door investeringskredieten. Tevens wordt ook hier vertrokken van de bedragen op indexniveau 2017.

Artikel VI.13

Overeenkomstig artikel IV.83, §4, van de Codex Hoger Onderwijs worden de jaarrekeningen van de hogescholen en de universiteiten goedgekeurd door de Vlaamse Regering. In het kader van vereenvoudiging stellen de commissarissen van de Vlaamse Regering voor om deze goedkeuring door de Vlaamse Regering niet langer op te leggen als de bevoegde regeringscommissaris (en bij de universiteiten de afgevaardigde van financiën) in zijn analyse een gunstig advies uitbrengt. In dat geval wordt de goedkeuring beschouwd als verworven.

Met het decreet van 21 maart 2014 tot aanpassing van enkele hogeronderwijsbepalingen die de organisatie en controle van het onderwijs faciliteren en de plan- en implementatielasten verminderen, werd een gelijkaardige vereenvoudiging ingevoegd bij de goedkeuring van de begrotingen. Net zoals bij de begrotingen maken de commissarissen (en de afgevaardigde van financiën bij de universiteiten) een gedegene analyse van de jaarrekeningen van de hogescholen en universiteiten. Deze analyse en het daaruit volgend advies gelden ook hier als een attestering voor de conformiteit van de jaarrekening aan de wettelijke verplichtingen. Daarenboven gaan de commissarissen (en de afgevaardigde van financiën) na of het financieel evenwicht van de instelling niet in het gedrang wordt gebracht. Bij een positief advies behoeft de jaarrekening dan ook geen verdere goedkeuring van de Vlaamse Regering. Op deze manier wordt de administratieve procedure voor de behandelingen van jaarrekeningen ingekort en vereenvoudigd.

Artikel VI.14, VI.15, VI.17, VI.18

Op dit moment bepaalt de Codex Hoger Onderwijs dat een aanstelling en een benoeming van een personeelslid van een hogeschool of universiteit van rechtswege en zonder vooropzeg eindigt op het moment dat het personeelslid de leeftijdsgrens bereikt heeft of, als het bestuur hiermee instemt, op het einde van het academiejaar waarin het personeelslid de leeftijd van 65 jaar bereikt heeft. Het verder werken tot het einde van het academiejaar is op dit moment een gunst, terwijl het vanuit het oogpunt van de organisatie van het onderwijs en de werking van de instelling beter is dat een personeelslid zijn of haar opdracht tot het einde van het academiejaar verder zet. Met deze aanpassingen wordt het werken tot het einde van het academiejaar waarin men de wettelijke pensioenleeftijd bereikt heeft een recht, wanneer het personeelslid hierom verzoekt. De vereiste stemming van het bestuur vervalt.

Deze bepaling sluit aan bij de regel dat het verlengen van de aanstelling of benoeming ook telkens gebeurt na het einde van het academiejaar waarin een personeelslid de pensioengerechtigde leeftijd bereikt heeft.

Deze aanpassing doet geen afbreuk aan het algemene recht op een pensioen op het einde van de maand waarin een personeelslid de wettelijke pensioenleeftijd bereikt heeft.

Naast de aanpassing van het van rechtswege einde van de aanstelling of benoeming, bevatten de artikels ook een terminologische aanpassing en wordt er gesproken van de "wettelijke pensioenleeftijd" in plaats van "leeftijdsgrens" of het vermelden van een

leeftijd. Dit is de term die de federale pensioendienst gebruikt en staat los van een exacte leeftijd.

Artikel VI.16

Een van algemene toelatingsvoorwaarden voor een personeelslid aan een hogeschool is voldoen aan de dienstplichtwetten.

Vermits de dienstplicht in België al ettelijke jaren afgeschaft is en er geen indicaties zijn dat die op korte of middellange termijn opnieuw zal worden ingevoerd, wordt deze voorwaarde geschrapt. Ook in de rechtspositieregelingen voor het niet-hoger onderwijs wordt deze voorwaarde geschrapt.

Artikel VI.19

In 2013 is de regeling van de indeling in ambten van het onderwijzend personeel vereenvoudigd. Voor de personeelsleden in de professionele bacheloropleidingen zijn een aantal overlappingsen tussen de ambten van groep 1 en groep 2 weggewerkt waardoor er een zuiverder gebruik van de ambten van groep 2 mogelijk is en er in groep 2 alleen nog tijdelijke aanstellingen tot assistent en doctor-assistent mogelijk zijn.

Deze ambten kunnen alleen worden verleend in de academische opleidingen maar zijn nog wel vermeld in artikel V.120 van de Codex Hoger Onderwijs, dat alleen op de ambten in de professionele bacheloropleidingen gaat. Met de opheffing van de ambten van groep 2 in dit artikel wordt de regelgeving verder vereenvoudigd. Deze opheffing doet geen afbreuk aan de overgangsregel in paragraaf 2 van artikel V.120 dat werkleiders die bezoldigd werden met de salarisschaal 528 het ambt van werkleider kunnen behouden.

Artikel VI.20

De Codex Hoger Onderwijs bepaalt dat in afwachting dat de Vlaamse Regering de regels inzake ziektecontrole vastlegt, de op 1 januari 1996 geldige wettelijke en reglementaire bepalingen inzake controle op de afwezigheid wegens ziekte van toepassing blijven. Het gaat om een overgangsbepaling die verwees naar artikel 66 uit het hogescholendecreet van 13 juli 1994. Dat artikel stelde dan weer dat de personeelsleden van de hogescholen op hun afwezigheden wegens ziekte gecontroleerd worden volgens de regels die de Vlaamse Regering vaststelt.

Artikel 66 van het hogescholendecreet is ondertussen opgeheven. Deze maatregel bevestigde een al jaren bestaande praktijk dat de hogescholen zelf hun eigen regeling uitwerkten voor de controle op de afwezigheid wegens ziekte. Er is dus geen besluit van de Vlaamse Regering meer nodig dat bepaalt hoe de controle moet gebeuren. Zolang de overgangsregel uit artikel V.259, §5, van de Codex behouden blijft, kan hierover onzekerheid bestaan. Om deze onzekerheid weg te werken, wordt deze bepaling opgeheven.

HOOFDSTUK 7. DECRETEN RECHTSPOSITIE ONDERWIJSPERSONEEL

Afdeling 1 en 2. Decreet betreffende de rechtspositie van het onderwijspersoneel.

Artikel VII.1, VII.6, VII.8, VII.9

Bij tijdelijke aanstelling in een betrekking in het onderwijs moet een personeelslid aan een aantal aanstellingsvoorwaarden voldoen.

Een van die aanstellingsvoorwaarden voor een mannelijk personeelslid is voldoen aan de dienstplichtwetten.

Vermits de dienstplicht in België al ettelijke jaren is opgeschort en er geen indicaties zijn dat die op korte of middellange termijn opnieuw zal worden ingevoerd, wordt deze voorwaarde geschrapt.

Artikel VII.2, VII.10

Bij het besluit van de Vlaamse Regering van 30 augustus 2016 betreffende het zorgkrediet voor de personeelsleden van het onderwijs en de centra voor

leerlingenbegeleiding werd de regelgeving met betrekking tot de verlofstelsels in het onderwijs grondig herschreven.

Vanaf 1 september 2017 hebben personeelsleden de mogelijkheid om een verlof voor verminderde prestaties vanaf de leeftijd van 55 jaar te nemen. Het personeelslid met een verlof verminderde prestaties vanaf de leeftijd van 55 jaar heeft éénmalig het recht om zijn verlof te beëindigen en zijn betrekking opnieuw op te nemen of opnieuw volledig uit te oefenen vanaf 1 september. Het personeelslid moet in dat geval zijn voornemen meedelen aan het schoolbestuur vóór 1 mei. Hij heeft dan nog één keer de mogelijkheid om gebruik te maken van een verlof voor verminderde prestaties vanaf de leeftijd van 55 jaar.

Het is de bedoeling dat de uren waarin het personeelslid voor de tweede keer een verlof voor verminderde prestaties vanaf de leeftijd van 55 jaar opneemt, vacant verklaard worden. Deze mogelijkheid tot vacant verklaring wordt nu ingeschreven in de decreten rechtspositie. Aangezien het personeelslid dat voor de tweede keer een verlof voor verminderde prestaties vanaf de leeftijd van 55 jaar opneemt, definitief kiest om gedeeltelijk een verlof op te nemen tot aan zijn pensioen, is het logisch dat voor dit personeelslid een eventuele uitbreiding van vaste benoeming beperkt wordt tot het volume van de prestaties die hij maximaal nog kan uitoefenen gedurende zijn verlof. Op dezelfde manier kan de tijdelijke aanstelling niet uitgebreid worden in vergelijking tot het volume van de tijdelijke aanstelling op de vooravond van het verlof.

Artikel VII.3, VII.11

Bij het besluit van de Vlaamse Regering van 30 augustus 2016 betreffende het zorgkrediet voor de personeelsleden van het onderwijs en de centra voor leerlingenbegeleiding werd de regelgeving met betrekking tot de verlofstelsels in het onderwijs grondig herschreven.

De terbeschikkingstelling wegens persoonlijke aangelegenheden, de verschillende types afwezigheid voor verminderde prestaties en de afwezigheid van lange duur gewettigd door familiale redenen worden samengevoegd tot één verlofstelsel, nl. de afwezigheid voor verminderde prestaties.

Vanaf 1 september 2017 is er geen sprake meer van de afwezigheid voor verminderde prestaties wegens persoonlijke aangelegenheden. Deze vorm van afwezigheid kan bijgevolg worden geschrapt in de decreten rechtspositie en moet worden vervangen door de algemene term "afwezigheid voor verminderde prestaties".

Bovendien moet voor deze afwezigheid voor verminderde prestaties (AVP) decretaal ook de mogelijkheid tot vermindering in de zomervakantie worden ingeschreven. Aangezien de afwezigheid voor verminderde prestaties vanaf 1 september dezelfde soepelheid heeft als de huidige terbeschikkingstelling wegens persoonlijke aangelegenheden (TBSPA), worden de regels van de vermindering bij een TBSPA nu ook van toepassing gemaakt op de afwezigheid voor verminderde prestaties.

Artikel VII.4, VII.5, VII.12, VII.13

Bij het besluit van de Vlaamse Regering van 30 augustus 2016 betreffende het zorgkrediet voor de personeelsleden van het onderwijs en de centra voor leerlingenbegeleiding werd de regelgeving met betrekking tot de verlofstelsels in het onderwijs grondig herschreven.

De terbeschikkingstelling wegens persoonlijke aangelegenheden, de verschillende types afwezigheid voor verminderde prestaties en de afwezigheid van lange duur gewettigd door familiale redenen worden samengevoegd tot één verlofstelsel, nl. de afwezigheid voor verminderde prestaties. Vanaf 1 september 2017 is er geen sprake meer van de

terbeschikkingstelling wegens persoonlijke aangelegenheden. Deze vorm van terbeschikkingstelling kan bijgevolg worden geschrapt in de decreten rechtspositie. Ook alle bepalingen voor de gevolgen van het nemen van een TBSPA kunnen worden geschrapt.

Artikel VII.7

Bij het besluit van de Vlaamse Regering van 30 augustus 2016 betreffende het zorgkrediet voor de personeelsleden van het onderwijs en de centra voor leerlingenbegeleiding werd het recht op zorgkrediet voor de personeelsleden van het onderwijs ingevoerd.

In artikel 4, §5, eerste en tweede lid van het decreet van 27 maart 1991 betreffende de rechtspositie van sommige personeelsleden van het gesubsidieerd onderwijs en de gesubsidieerd centra voor leerlingenbegeleiding, zijn de bevoegdheden vastgelegd van het college van burgemeester en schepenen in het Vlaamse Gewest en in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest met betrekking tot de toekenning van verloven en afwezigheden. Aan de opgesomde bevoegdheden wordt het zorgkrediet toegevoegd.

HOOFDSTUK 8.KWALITEIT VAN ONDERWIJS

Artikel VIII.1

Het decreet kwaliteit voorziet in de financiële ondersteuning van de pedagogische begeleidingsdiensten door middel van personeel en werkingsmiddelen, zodat zij de scholen kunnen begeleiden in het kader van hun interne kwaliteitszorg. Per onderwijskoepel kan er één pedagogische begeleidingsdienst worden opgenomen in de betoelaging.

De financiering van de pedagogische begeleidingsdiensten gebeurt anders naar gelang de omvang van de onderwijsniveaus die zij begeleiden. Indien een onderwijskoepel minstens 350 organieke betrekkingen telt in hetzij het basisonderwijs, hetzij het secundair onderwijs, het volwassenenonderwijs en het deeltijds kunstonderwijs samen, heeft de pedagogische begeleidingsdienst van deze koepel recht op een personeelsformatie. Bovendien worden de reguliere werkingsmiddelen berekend a rato van de personeelsformatie van de begeleidingsdienst. Begeleidingsdiensten met personeelsformatie hebben daarnaast recht op aanvullende werkingsmiddelen (voormalige SNPB-middelen, middelen voor volwassenenonderwijs en Voorrangsbeleid Brussel).

Door de toetreding van enkele koepelloze centra voor volwassenenonderwijs tot het Vlaams Onderwijs OverlegPlatform, telt VOO vanaf 1 september 2015 meer dan 350 organieke betrekkingen in het niveau SO, VO, en DKO samen. In principe heeft zij dus voor het eerst recht op een personeelsformatie en worden bijgevolg de reguliere en aanvullende werkingsmiddelen op een andere manier berekend. Dit heeft echter onverwachte verdelingseffecten op de aanvullende werkingsmiddelen die de bestaande begeleidingsdiensten met personeelsformatie zouden ontvangen. Bovendien zou VOO naast een halftijdse betrekking voor een reguliere pedagogisch adviseur eveneens recht hebben op een halftijdse betrekking voor een pedagogisch adviseur voor de centra voor leerlingenbegeleiding, terwijl het merendeel van haar organieke betrekkingen zich situeert in het volwassenenonderwijs waarvoor de CLB niet bevoegd zijn.

Voor de schooljaren 2015-2016 en 2016-2017 werd een overgangsmaatregel voorzien. Het is aangeraden om deze maatregel nog twee schooljaren te verlengen zodat samen met de verschillende begeleidingsdiensten nagegaan kan worden of en hoe de toekenning van de aanvullende werkingsmiddelen gewijzigd dient te worden, en hoe de toekenning van personeelsformatie kan gebeuren. Daarnaast loopt eind 2018-2019 ook de convenant tussen de onderwijskoepels van OKO en de Vlaamse Regering af, waarin enkele ondersteuningsprojecten werden toegekend. Het is wenselijk om de gevolgen voor VOO (bij het al dan niet toekennen van personeelsformatie binnen of buiten OKO)

samen te bekijken met de nieuwe convenant. In afwachting van deze nieuwe regeling blijft VOOP zoals voorheen (binnen OKO) op forfaitaire wijze werkingsmiddelen betaald worden, zonder de decretaal omschreven personeelsformatie te ontvangen.

Artikel VIII.2

Bij tijdelijke aanstelling in een betrekking bij de onderwijsinspectie moet een personeelslid aan een aantal aanstellingsvoorwaarden voldoen.

Een van die aanstellingsvoorwaarden voor een mannelijk personeelslid is voldoen aan de dienstplichtwetten.

Vermits de dienstplicht in België al ettelijke jaren is opgeschort en er geen indicaties zijn dat die op korte of middellange termijn opnieuw zal worden ingevoerd, wordt deze voorwaarde geschrapt.

Artikel VIII.3

Bij het besluit van de Vlaamse Regering van 30 augustus 2016 betreffende het zorgkrediet voor de personeelsleden van het onderwijs en de centra voor leerlingenbegeleiding werd de regelgeving met betrekking tot de verlofstelsels in het onderwijs grondig herschreven. De terbeschikkingstelling wegens persoonlijke aangelegenheden, de verschillende types afwezigheid voor verminderde prestaties en de afwezigheid van lange duur gewettigd door familiale redenen worden samengevoegd tot één verlofstelsel, nl. de afwezigheid voor verminderde prestaties. Vanaf 1 september 2017 is er geen sprake meer van de afwezigheid voor verminderde prestaties wegens persoonlijke aangelegenheden. Deze vorm van afwezigheid kan bijgevolg worden geschrapt in het decreet van 8 mei 2009 betreffende de kwaliteit van onderwijs en moet worden vervangen door de algemene term "afwezigheid voor verminderde prestaties".

Bovendien moet voor deze afwezigheid voor verminderde prestaties (AVP) decretaal ook de mogelijkheid tot vermindering in de zomervakantie worden ingeschreven. Aangezien de afwezigheid voor verminderde prestaties vanaf 1 september dezelfde soepelheid heeft als de huidige terbeschikkingstelling wegens persoonlijke aangelegenheden (TBSPA), worden de regels van de vermindering bij de TBSPA nu van toepassing gemaakt op de afwezigheid voor verminderde prestaties.

Artikel VIII.4

Bij het besluit van de Vlaamse Regering van 30 augustus 2016 betreffende het zorgkrediet voor de personeelsleden van het onderwijs en de centra voor leerlingenbegeleiding werd de regelgeving met betrekking tot de verlofstelsels in het onderwijs grondig herschreven.

De terbeschikkingstelling wegens persoonlijke aangelegenheden, de verschillende types afwezigheid voor verminderde prestaties en de afwezigheid van lange duur gewettigd door familiale redenen worden samengevoegd tot één verlofstelsel, nl. de afwezigheid voor verminderde prestaties. Vanaf 1 september 2017 is er geen sprake meer van de terbeschikkingstelling wegens persoonlijke aangelegenheden. Deze vorm van terbeschikkingstelling kan bijgevolg worden geschrapt in het decreet kwaliteit. Ook alle bepalingen inzake de gevolgen van het nemen van een TBSPA kunnen worden geschrapt.

HOOFDSTUK 9. DIVERSE BEPALINGEN

Afdeling 1. Wet tot wijziging van sommige bepalingen van de onderwijswetgeving

Artikel IX.1

Door het decreet van 7 december 2007 betreffende energieprestaties in scholen werd in artikel 13, §1, van de wet van 29 mei 1959 tot wijziging van sommige bepalingen van de onderwijswetgeving een punt 3 ingevoegd dat voor schoolgebouwen een peil van primair energiegebruik oplegde van E-70 om in aanmerking te komen voor de

investeringsmiddelen voor schoolinfrastructuur. Dit alles in de context van de toenmalige regelgeving inzake energie.

Einde 2007 stond de reglementering met betrekking tot energieprestaties nog in een beginfase. Het algemene opgelegde energieprestatiepeil voor nieuwbouw was toen E100. Voor de meeste verbouwingswerken bestond geen energieprestatieverplichting. Deze aanvulling bij de wet van 29 mei 1959 paste in een streven om met gesubsidieerde scholenbouw een voortrekkersrol op te nemen.

Ondertussen zijn de verplichtingen met betrekking tot de energieprestaties van schoolgebouwen verder verstrengd. Het Vlaams Energieagentschap bepaalt op regelmatige tijdstippen opnieuw welk kostenoptimum inzake energieprestaties aangewezen is voor een bepaald type van investeringen in een bepaald type van gebouwen. Ook voor (sommige) verbouwingen bestaat ondertussen de verplichting om een energieprestatiepeil te halen van E90. Uit de studie van VEA bleek dat een strengere E-peil voor die verbouwingen (vb E70) niet haalbaar en in een levenscycluskost-afweging niet wenselijk is.

Door die evolutie is een situatie ontstaan waarbij decretaal een onredelijke subsidie-eis wordt opgelegd aan sommige gesubsidieerde verbouwingen van schoolgebouwen. Er wordt voorgesteld om in de onderwijswetgeving de E-70 als voorwaarde om in aanmerking te komen voor investeringsmiddelen voor schoolinfrastructuur te schrappen, omdat door een ander reglementair kader vanuit leefmilieu, een strengere, beter aangepast en beter opgevolgd energieprestatiekader wordt opgesteld en opgevolgd en geïmplementeerd inclusief sanctiëring bij het niet halen van de opgelegde minimale energieprestaties.

Afdeling 2. Decreet betreffende de centra voor leerlingenbegeleiding

Artikel IX.2

Volgend schooljaar 2016-2017 is het laatste jaar van de vastgelegde omkaderingsperiode voor de CLB, in principe start er een nieuwe periode vanaf schooljaar 2017-2018. Het is nu de bedoeling de omkaderingsperiode met 1 jaar te verlengen om de nieuwe omkaderingsperiode die daarop volgt gelijk te laten lopen met het nieuwe decreet leerlingenbegeleiding (en omkadering) dat ingaat schooljaar 2018-2019.

Afdeling 3. Decreet betreffende participatie op school en de Vlaamse Onderwijsraad

Artikel IX.3

Artikel 48 van het decreet betreffende participatie op school bepaalt de bevoegdheden van de deelraden van de schoolraad (pedagogische raad, leerlingenraad en ouderraad), zowel in het gesubsidieerd als het gefinancierd onderwijs. Daarvoor wordt verwezen naar de bevoegdheden van de schoolraad in artikel 21 van het decreet.

Artikel 21 is evenwel enkel van toepassing op het gesubsidieerd onderwijs. Voor het gemeenschapsonderwijs zijn de bevoegdheden van de schoolraad vastgelegd in artikel 11, §1 van het bijzonder decreet van het gemeenschapsonderwijs. Door de exclusieve verwijzing naar de bevoegdheden van de schoolraden in het gesubsidieerd onderwijs krijgen de pedagogische raad, de leerlingenraad en de ouderraad in het gemeenschapsonderwijs andere bevoegdheden dan de schoolraden waarvan zij deelraden zijn. Dat is nooit de bedoeling geweest. Het voorstel voegt, voor het gemeenschapsonderwijs, de verwijzing toe naar artikel 11, §1 van het bijzonder decreet.

Artikel IX.4

De opdracht van de VLOR bestaat uit "adviesverlening" en "overleg". Adviesverlening is de formulering van een onderbouwde raadgeving of van een beredeneerd standpunt over een beleidsaangelegenheid, op basis van een onderlinge beraadslaging. De Vlaamse Onderwijsraad is een forum, waar de partners die bij het onderwijs betrokken zijn, ontwerpen van decretale beslissingen en teksten met beleidsmatige inslag bespreken en toetsen aan onderwijskundige, pedagogische en maatschappelijke criteria en de effecten

van de beleidsopties op kinderen nagaan. De VLOR is een strategische adviesraad waarbij de nadruk ligt op de maatschappelijke en onderwijskundige reflectie op de voorstellen van de overheid. Het advies van de VLOR is dan ook logisch voorzien voor nieuwe regelgeving en voor het impact op het onderwijsveld.
(Vlaams Parlement, 2003-2004, stuk 1955, pagina 31, e.v.)

De Raad van State maakt nu een opmerking rond het verplicht advies van de VLOR bij besluiten of decreten van codificatie of coördinatie. Vooreerst situeert een oefening van codificatie zich op het niveau van een besluit van de Vlaamse Regering. De machtiging is gegeven op niveau decreet en daar heeft de VLOR zijn adviesrol kunnen spelen. Verder is het zo dat met een codificatie er geen ontwerpen van decretale beslissingen door het onderwijsbeleid geformuleerd worden. Deze opmerking werd niet gesteld naar aanleiding van de Codex Secundair Onderwijs en de Codex Hoger Onderwijs.

Het is evident dat een adviesverlening van de VLOR niet terzake is bij een codificatie, die een verzameling is van al lang bestaande regelgeving. Het is trouwens zo dat bij alle wetgeving die in een codificatie wordt opgenomen de VLOR reeds bij de concipiëring van deze wetgeving werd betrokken. Verder heeft het advies van de VLOR weinig betekenis omdat een codificatie niet toelaat om meer inhoudelijke aanpassingen door te voeren.

Om verdere discussies hieromtrent te vermijden worden decreten en besluiten van codificatie en coördinatie van regelgeving uitgesloten van verplicht advies door de VLOR.

Afdeling 4. Decreet tot oprichting van het Vlaams Agentschap voor Ondernemingsvorming-Syntra Vlaanderen

Artikel IX.5

In artikel 123/11 van de Codex Secundair Onderwijs wordt opgesomd welke tuchtmaatregelen kunnen worden genomen in de leertijd. Eén van deze tuchtmaatregelen was de uitsluiting van de leerling uit de leertijd. Deze tuchtmaatregel is met ingang van 1 september 2016 door het decreet van 10 juni 2016 tot regeling van bepaalde aspecten van alternerende opleidingen opgeheven. Aangezien deze tuchtmaatregel ook vermeld is in artikel 44 van het oprichtingsdecreet Syntra Vlaanderen, moet hij ook daar worden geschrapt.

Het artikel van het onderwijsdecreet 27 heeft tot doel om artikel 44 van het oprichtingsdecreet van Syntra Vlaanderen in overeenstemming te brengen met het gewijzigde artikel 123/11 van de Codex Secundair Onderwijs.

De retroactiviteit wordt gemotiveerd door de noodzaak aan overeenstemming tussen beide reglementeringen en is in het belang van de leerling. Met de terugwerkende kracht wordt op hetzelfde moment de tuchtmaatregel "uitsluiting" in beide decreetteksten op hetzelfde moment opgeheven.

Afdeling 5. Decreet betreffende de organisatie van tijdelijke projecten

Artikel IX.6

Met het decreet van 9 december 2005 wordt aan scholen die deelnemen aan tijdelijke projecten de mogelijkheid gegeven om af te wijken van bepaalde wettelijke en decretale bepalingen. Het besluit van de Vlaamse Regering op een tijdelijk project, waarin onder meer deze afwijkingen worden geduid, dient steeds te worden bekrachtigd bij decreet door het Vlaams Parlement.

Met het voorstel van artikel wijzigen we voormeld decreet door te bepalen dat voor een loutere uitbreiding van een proefproject geen bekrachtiging bij decreet noodzakelijk is, op strikte voorwaarde dat er geen nieuwe inhoudelijke afwijkingen zijn van wettelijke en decretale bepalingen. De eerder toegestane afwijkingen die decretaal zijn bekrachtigd,

blijven m.a.w. gehandhaafd maar kunnen wel een ruimer toepassingsgebied krijgen, bv. naar scholen, naar opleidingen ... Aan het initieel opzet van het project verandert dus niets, maar schaalvergroting, waardoor bv. een bredere evaluatiebasis voor het project wordt bekomen, kan wél door de Vlaamse Regering worden beslist zonder decretale bekrachtiging.

Afdeling 6. Besluit van de Vlaamse Regering tot vaststelling van de bij decreet te bekrachtigen decretale specifieke eindtermen "topsport", algemeen en technisch secundair onderwijs

Artikel IX.7

Specifieke eindtermen zijn minimumdoelen die met een schoolpopulatie op het einde van de derde graad van een doorstroomgerichte opleiding secundair onderwijs moeten worden bereikt. Eindtermen worden vastgelegd door de Vlaamse Regering en bekrachtigd door het Vlaams Parlement. Hier gaat het om het besluit van de Vlaamse Regering van 10 maart 2006 tot vaststelling van de bij decreet te bekrachtigen decretale specifieke eindtermen "topsport" Algemeen en technisch secundair onderwijs. Dit besluit werd bekrachtigd bij het decreet van 2 juni 2006.

In de regelgeving op de specifieke eindtermen topsport wordt op één plaats naar het BLOSO verwezen. Deze term wordt thans vervangen door "Sport Vlaanderen" als nieuwe naam van het betrokken Agentschap.

Afdeling 7. Decreet betreffende de studiefinanciering

Er worden een beperkt aantal technische aanpassingen doorgevoerd in het decreet studiefinanciering, die noodzakelijk zijn om de afstemming met andere wetgeving te behouden.

Artikel IX.8

Bij dit artikel worden twee definities technisch aangepast, die van belang zijn bij de toekenning van het recht op studiefinanciering. In de eerste plaats wordt de definitie van "gehuwd" uitgebreid. Uit de dossierbehandeling blijkt dat in een zeer beperkt aantal nieuw samengestelde gezinnen, de partners juridisch niet gehuwd of wettelijk samenwonend zijn, noch gemeenschappelijke kinderen hebben, maar in de praktijk toch een huishouding vormen. Dit blijkt in het bijzonder uit het feit dat de ene partner de kinderen van de andere fiscaal ten laste neemt. De voorgestelde wijziging zorgt ervoor dat deze gezinssituatie beschouwd wordt als één leefeenheid, waardoor alle kinderen op hetzelfde adres ook gelijk behandeld worden. Hiermee wordt ook de onlogische situatie vermeden dat het ene kind, dat door de nieuwe partner fiscaal ten laste genomen wordt, afgewezen wordt, terwijl zijn broer of zus wel een toelage ontvangt.

Het artikel past ook de definitie van "wettig verblijf" aan. Waar slachtoffers van mensenhandel en niet-begeleide minderjarigen voorheen een aankomstverklaring kregen, werd deze vervangen door een attest van immatriculatie. Voortaan zal het attest van immatriculatie dus kunnen gelden als een wettig verblijfsstatuut, voor zover deze uitgereikt werd aan slachtoffers van mensenhandel en mensensmokkel en niet-begeleide minderjarigen.

In het begrip "wettig verblijf" wordt de verwijzing naar een aankomstverklaring gewijzigd naar een attest van immatriculatie en met ingang van 1 september 2016. Deze wijziging is retroactief in het belang van de aanvrager en om ervoor te zorgen dat het recht op studiefinanciering van slachtoffers van mensenhandel en mensensmokkel en niet-begeleide minderjarigen al verzekerd kan worden in het aanvraagjaar 2016-2017.

Artikel IX.9

De aanpassing zorgt er voor dat het recht op studiefinanciering voor erkende vluchtelingen, gegarandeerd blijft. In het verleden kregen erkende vluchtelingen, net

zoals personen die de subsidiaire bescherming genieten, een toelage, op voorwaarde dat hun verblijfsstatus erkend werd voor 31 december van het betrokken schooljaar. Van deze twee groepen kan immers aangenomen worden dat zij duurzaam in België zullen verblijven.

Erkende vluchtelingen krijgen omwille van een federale wetswijziging in 2016 voortaan echter pas een onbeperkt verblijfsrecht na een periode van 5 jaar tijdelijke verblijfsvergunningen. Analoog aan de regeling van subsidiair beschermden, die eveneens een tijdelijke verblijfskaart krijgen maar wel meteen recht hebben op studiefinanciering, wordt de regelgeving inzake studiefinanciering aangepast: wie op 31 december van het betrokken schooljaar de status van erkend vluchteling heeft, komt – net zoals voorheen – in aanmerking voor studiefinanciering.

Verder heeft ook de bepaling inzake studiefinanciering voor erkende vluchtelingen terugwerkende kracht naar 1 september 2016 in het belang van deze aanvragers. Deze wijziging zal ervoor te zorgen dat het recht op studiefinanciering van erkende vluchtelingen verzekerd kan blijven in het aanvraagjaar 2016-2017.

Artikel IX.10

Er komt een juridische verduidelijking bij artikel 34. Men behoort tot een leefeenheid "ten laste van een andere natuurlijke persoon", indien een kind ten gevolge van een gerechtelijke uitspraak geplaatst werd bij een andere natuurlijke persoon (bv. een oom of tante). In de regelgeving stond dat het kind ten gevolge van die uitspraak fiscaal ten laste moest zijn van de andere natuurlijke persoon. Echter, het fiscaal ten laste zijn is slechts een indirect effect, dat niet rechtstreeks voortvloeit uit de uitspraak. De betreffende bevoegde instanties kunnen zich daar immers niet over uitspreken: het is het wetboek van inkomstenbelasting dat bepaalt wie fiscaal ten laste is. Wat wel relevant is, is dat de bevoegde instantie bepaalt dat het kind zijn hoofdverblijfplaats elders zal zijn, waaruit dan indirect volgt dat de financiële last voor het kind gedragen zal worden door het gezin waar het gedomicilieerd is. Het criterium wordt daarom geherformuleerd: indien een kind – op 31 december van het betrokken schooljaar – zijn hoofdverblijfplaats ten gevolge van bv. een gerechtelijke uitspraak bij een andere natuurlijke persoon heeft, behoort het tot die leefeenheid. De andere, alternatieve criteria, zoals bijvoorbeeld drie jaar lang zijn hoofdverblijfplaats hebben bij een andere natuurlijke persoon of er drie jaar lang fiscaal ten laste zijn, blijven onverkort gelden.

Afdeling 8. Decreet houdende oprichting van onderhandelingscomités voor de basiseducatie en voor het Vlaams Ondersteuningscentrum voor het Volwassenenonderwijs

Artikel IX.11

De sociale verkiezingen in de centra voor basiseducatie lopen het best samen met de algemene sociale verkiezingen. De volgende sociale verkiezingen basiseducatie hebben plaats in mei 2017. De algemene sociale verkiezingen hebben vorig jaar plaats gehad, in 2016. Bedoeling is om beide te laten samenlopen in de toekomst. Daarom zal het mandaat van de personeelsafgevaardigden in de LOC's voor de komende sociale verkiezingen basiseducatie slechts drie jaar in de plaats van vier jaar duren (van 2017 tot 2020). Vanaf 2020 lopen de sociale verkiezingen basiseducatie samen met de algemene sociale verkiezingen met wederom mandaten van vier jaar.

Afdeling 9. Tijdelijke project Schoolbank op de werkplek

Artikel IX.12 tot en met IX.15

Met het decreet van 9 december 2005 wordt aan scholen die deelnemen aan tijdelijke projecten de mogelijkheid gegeven om af te wijken van bepaalde wettelijke en decretale bepalingen. Het besluit van de Vlaamse Regering op een tijdelijk project, waarin onder meer deze afwijkingen worden geduid, dient steeds te worden bekrachtigd bij decreet

door het Vlaams Parlement. De Raad van State neemt het standpunt in dat een bekrachtigd besluit een decretaal statuut aanneemt en enkel via decreet kan worden gewijzigd.

Het tijdelijk project "schoolbank op de werkplek" (dual leren) werd bij besluit van de Vlaamse Regering goedgekeurd op 22 april 2016 en vervolgens bekrachtigd door het Vlaams Parlement op 10 juni 2016.

Aan dit besluit worden decretaal de volgende concrete zaken aangepast:

1. De vereiste dat de klassenraad van het laatst gevolgde structuuronderdeel een advies over arbeidsrijpheid moet geven aan de kandidaat-leerling dual leren blijkt in de praktijk niet altijd haalbaar (bv. voor een leerling die uit het niet-Vlaams onderwijs instapt, voor een leerling die reeds langer uit het secundair onderwijs is gestapt en terugkeert...). Daarom wordt geëxpliciteerd dat de trajectbegeleider een alternatieve werkwijze kan bepalen indien het beroep doen op die klassenraad om aan de jongere een advies te geven, niet mogelijk is;

(Vlaams Parlement, 2016-2017, Vraag om uitleg, nr. 2804, 20 oktober 2016)

2. Het forfaitair pakket van 12 uren-leraar of lesuren dat, als stimulans, wordt toegekend aan de projectscholen voor het schooljaar 2016-2017 wordt ook toegekend voor het schooljaar 2017-2018 als de opstart dan pas plaats vindt. Dit is onder meer het geval voor de duale opleiding elektromechanische technieken maar er zijn ook andere opleidingen waarvan, bij gebrek aan inschrijvingen, de organisatie in enkele scholen met een jaar is verdaagd;

3. De leerlingen in de BUSO-projectopleiding "groen- en tuinbeheer" worden samengeteld met de leerlingen van de niet-duale opleiding tuinbouwarbeider voor vaststelling van de vigerende norm van teeltleider; dit is logisch want het betreft twee opleidingen uit dezelfde beroepssector en voor de opleiding groen- en tuinbeheer moet eveneens beroep gedaan worden op de teeltleider. Om recht te hebben op een teeltleider, moet een school die OV3 aanbiedt 40 leerlingen hebben in de opleiding tuinbouwarbeider (opleidings-, kwalificatie en integratiefase).

4. De voorzitter van het Vlaams Partnerschap wordt toegevoegd aan het expertenpanel.

Afdeling 10. Codificatie sommige bepalingen voor het onderwijs

Artikel IX.16

Het gaat om een aantal louter technische correcties van de codificatie sommige bepalingen voor het onderwijs. Een bepaalde verwijzing wordt correct gezet.

Het artikel heeft terugwerkende kracht naar 1 januari 2017 toe, omdat het besluit van de Vlaamse Regering betreffende de codificatie dezelfde ingangsdatum heeft. Het herstellen van een decreetstekst dient dezelfde ingangsdatum te hebben als de oorspronkelijke tekst.

Artikel IX.17

In de Codificatie sommige bepalingen voor het onderwijs worden de volgende decreten toegevoegd bij de machtigingsgrond tot verdere codificatie:

-Decreet van 9 december 2005 betreffende de organisatie van tijdelijke projecten in het onderwijs;

-Decreet van 7 juli 2006 betreffende de inhaalbeweging voor schoolinfrastructuur;

-Decreet van 7 december 2007 betreffende energieprestaties in scholen;

-Decreet van 10 juni 2016 tot regeling van bepaalde aspecten van alternerende opleidingen;

-Decreet betreffende de alternatieve financiering van schoolinfrastructuur via projectspecifieke DBFM-overeenkomsten;

-Decreet betreffende het onderwijs XXVII.

Afdeling 11. Opheffingsbepaling

Artikel IX.18

Er wordt een oud KB opgeheven waarin enkel nog een bepaling inzake samenzettingen, een zogenaamde splitsingsnorm van leerlingen was geregeld, dat bepalend was voor de berekening en toekenning van de onderwijskundige omkadering van de school bij het zeepreventorium te De Haan. Deze regelgeving is gelet op de ondertussen gewijzigde omstandigheden momenteel zeer moeilijk uitvoerbaar en controleerbaar. Door deze opheffing valt de school bij het zeepreventorium onder het richtgetal voor type 5 (5).

Brussel,

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Geert BOURGEOIS

De Vlaamse minister van Onderwijs,

Hilde CREVITS

De Vlaamse minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport,

Philippe MUYTERS